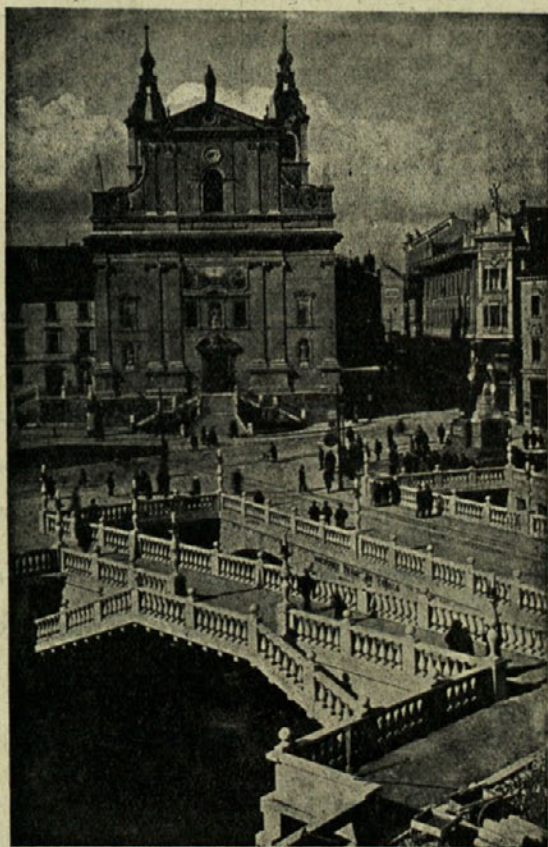

z vrtov
SV. FRANČIŠKA

Letnik LVI
Januar 1939
Štev. 1

Vsebina 1. štev.: Življenjske smernice za novo leto 1. — Skrivnost Božičnega veselja 2. — Po potih Modrih 4. — Kaj nas čaka po Novem letu 6. — Fara Sv. Ema na Štajerskem — nekdanj slavna božja pot 8. — Jutranja molitev ob Novem letu 10. — Apostol velemeta 11. — Kristus Gospod, naš vodja 13. — Frančiškanski apostolat 14. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 17. — Seja redovnega predstojništva 18. — Življenje kapucinskega brata Jurija 20. — Mladi mučenec 21. — Zveza večjih sestic sv. Klare 22. — Iz pisem kitajske misijonarke 23. — Razgled po svetu 24. — Naš novi svetnik sv. Salvator iz Horte 28. — In naj molijo za mrtve 28. — Tako delajo drugod 29. — Sv. Berard in tovariši 30. — Pax et bonum 31. — Katoliški župnijski urad — Bitolj 32.

Celoletna naročnina „Cvetja“ za leto 1939

Za Jugoslavijo 15 din; za Italijo 10 lir; za Avstrijo 3 šil.; za Ameriko 1 dol.; za druge države protivrednost 24 din. — Posamezna številka 2 din. — Izhaja mesečno.
Izdajatelj: Franč. prov. sv. Križa. — Zastopnik dr. p. Feliks Tavčar, O. F. M., prov. prokurator. — Urednik: P. Odilo Hanjšek, O. F. M.
Uredništvo in Upravništvo »Cvetja« Ljubljana, Frančiškanski samostan. Številka ček. računa za Jugoslavijo: 11.495; za Italijo: 11/6580; za Avstrijo: A-156.946.
Natisnila Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (A. Trontelj)

Rimsko serafinski koledar za leto 1939

Januar

1	N	VO. PO.	Novo leto, obrez. Gospodovo Sv. Odilo op.	17	T		S. Anton, pušč.
				18	S		Stol sv. Petra v Rimu.
2	P	PO.	Ime Jezus. B. Bentiv. in Ger.	19	Č	PO.	B. Tomaž, Karol in Berard, 1. r.
3	T	PO.	S. Genovefa, dev.	20	P		S. Fabijan in Sebastijan, muč.
4	S	PO.	B. Angela, vd., 3. r.	21	S		S. Neža, dev. in muč.
5	Č	PO.	S. Telesfor, muč.				
6	P	VO. PO.	Razglašenje Gospodovo.	22	N		3. n. po Razgl. Gosp.
7	S	PO.	S. Valentin, šk.				S. Vincencij in Anastaz., muč.
				23	P		Zaroka M. Dev., Rajmund, sp.
8	N	PO.	1. n. po Razgl. G.	24	T		S. Timotej, šk. in muč.
			Sv. Družina, S. Severin, op.	25	S		Spreobrnjenje sv. Pavla ap.
9	P	PO.	S. Julijan in Bazilisa, muč.	26	Č		S. Polikarp, šk. in muč.
10	T		S. Viljem, šk.	27	P		S. Janez Zlatousti, šk. in c. u.
11	S		S. Higin, pap. in muč.	28	S		S. Peter Nol., sp.
12	Č		S. Alfred, op., Ernest, op.				
13	P		S. Veronika Mil., dev.	29	N		4. n. po Razgl. Gosp.
14	S	PO.	B. Odorik, Roger in Egid. 1. r.				S. Frančišek Sal., šk. in c. u.
				30	P	PO.	S. Hiacinta, dev., 3. r.
15	N		2. n. po Razgl. Gosp.	31	T	PO.	B. Ludovika in Pavla, vd., 3. r.
			S. Pavel, pušč., S. Maver, op.				
16	P	PO.	S. Berard in tov. muč., 1. r.				

Razlaga kratic:

VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek. Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

r. z. z neom. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge najugodneje

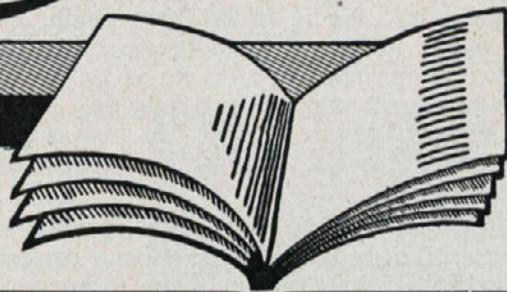
*

Nove in stare vloge, ki so v celoti

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi 5%

CVETJE

Letnik LVI.
Ljubljana

1939-I.
Januar

P. Krizostom:

Življenjske smernice za novo leto.

(Po stari latinski pesnitvi.)

*Tvoja pot naj bo poštena,
jed, pijača urejena —
če hočeš biti zdrav.*

*Ne vdajaj se brezskrbnosti,
pazi tudi na malenkosti —
in boš bogat.*

*Boj se greha, prazne slave,
spolnjuh natančno vse postave —
in boš zveličan.*

*Dobre knjige rad prebiraj,
a le zrnje v dušo si zapiraj —
da boš moder.*

*K Bogu povzdiguju srce,
v delu utrjuj roke —
da postaneš spoštovan.*

*Čuvaj dušo pred vsakterim madežem,
zapiraj vrata pred hudobnežem —
in postal boš dober.*

*Prizanašaj grešniku,
pomagaj rad trpečemu —
in boš pobožen.*

*Zlobneže krepko kaznuj,
sovražnike ljubó združuj —
pa boš pravičen.*

*Bogu daj najvišjo čast,
krivici zlomi vso oblast —
pa boš pošten.*

*Vodi vse prijatelje ljubeče,
brani jih razdora in nesreče —
da boš hvaležen.*

*Naj bo ponižnost in krotkost,
življenja tvojega modrost —
pa boš srečen.*

*In pomni dobro tudi to:
vsak trenotek se zgodi lahko,
da te Gospod pokliče
pred sodni stol v nebo!*

Skrivnost božičnega veselja

Da, pravo, pristno božično veselje je skrivnost. Sicer je ta skrivnost vsakemu kristjanu dostopna, a je le od redkih dojeta. Poslušajte sv. dan popoldne ljudi, kaj govore. Ne le iz ust brezvernih, ampak tudi iz ust vernih boste lahko slišali tožbo: Tako dolgo in težko smo čakali Božiča. Sama misel nanj nas je opajala. In zdaj ko je tu in bi morali s polnimi požirki piti njegovo blaženost, nam je bolj dolg čas, kot katerikoli prazniški popoldan. Kateri tako govore, kažejo, da niso dojeli skrivnosti pravega, pristnega božičnega veselja. To veselje žubori iz dveh virov, naravnega in nadnaravnega.

Naravni vir božičnega veselja je, bi dejal, poezija sv. noči. Sv. noč ima svojevrstno romantiko, kakršne nima nobena druga noč. Ljubke jaselce niso samo nekaj za otroke. Tudi ne samo za verne. Imajo tudi odraščanim in celo brezvernim mnogo, mnogo povedati. Če drugega ne več, glasan odmev čujejo iz njih, odmev nekdanje sreče, ki so jo kot otroci po letih in otroški po veri uživali ob njih. Isto, čeprav ne v isti meri, velja tudi o prelestnem božičnem drevescu. Potem pa tisti lepi in pisani svetovečerski običaji, ki izpolnjujejo čas med mrakom in že samo na sebi tako romantično polnočnico, kako je vse to polno opojne poezije. Ob njej se naslajajo tudi srca, ki za svetonočno versko skrivnost nimajo nikakega smisla več.

Nadnaravni vir pravega pristnega božičnega veselja pa je svetonočna verska skrivnost, da je božja Beseda meso postala in med nami prebivala. To je človeškemu umu, tudi v luči razodetja gledana, nedoumljiva skrivnost. A kako radosti polno je že to, kar vemo, oz. verujemo o njej. Vera nam pravi, da je to navidezno zgolj človeško Detece v jaselcah Bog in človek v eni, božji osebi. Ona nas uči, da je prišel na svet kot naš Odrešenik iz najgorje sužnosti, v katero nas je pahnil greh, iz sužnosti sata-nove. Z njegovim rojstvom nam je zasvetil dan svobode.

Preten je v polnočno tmino te, zdaj svete noči posijalo božje sonce, je bil človek izgnanec iz nekdanjega zemskega raja in izobčenec iz nebeškega raja. Najvišje plemstvo otroštva božjega podeljenega po milosti je zapravlil in s tem zapravlil tudi dedno pravico do nebeškega kraljestva. Učlovečeni Sin božji, Odrešenik, mu je milostno vse te izgubljene odlike, razen zemskega raja, vrnil. Vrnil mu je najvišje plemstvo otroštva in posinovljenja božjega in ž njim pravico do nebeškega raja. Upanje na to dedščino mu celo tostransko življenje tako oslaja, da more komaj še govoriti o solzni dolini.

Le kdor se sv. noč z živo vero in hvaležno ljubeznijo poglubi v to versko skrivnost, dojme tudi skrivnost pravega, pristnega božičnega veselja. Za takega se to veselje s sv. dnem ne konča, ampak šele prav začne. Tak sv. dan popoldne ne toži o kakem razočaranju in dolgem času. On uživa ob spominu na nadnaravne dari, s katerimi ga je obdarilo novorojeno Dete božji brat, dari proti katerim druga božična darila niso niti motna senca. A, kot rečeno, so razmeroma redki, ki bi iz tega nadnaravnega vira s polnimi požirki srkali božično veselje. Tudi verni, zlasti pri vladajoči verski plitvosti, se le preradi ustavljajo pri naravnem viru božičnega veselja, ki s polnočnico, ali vsaj s sv. dnevom, domala usahne, preden uteši žejo.

Jih hočem mar odtrgati od tega naravnega vira božičnega veselja? Bog ne daj! Zameril bi se Bogu, ki sam ne zametava narave, ampak na

njej gradi svoje kraljestvo na zemlji. Zameril bi se svojemu redovnemu očetu sv. Frančišku, ki je svetonočno skrivnost z jaselcami ponazoril, deloma da zadosti svojemu silnemu notranjemu doživetju božje ljubezni, ki izžareva iz večlovečene Besede, deloma, da priprostem ljudstvu omogoči njeno globlje pojmovanje in dojetje. In še proti lastnemu najglobljemu prepričanju bi ravnal.

Spričkal in spraval bi se z vsakim, ki bi mi hotel zamašiti ta naravni vir božičnega veselja. Božično drevesce bi še žrtvoval, ker to moje živete sv. večere nikoli ni igralo kake posebne vloge. Pa tudi tega onim, ki imajo iz svojih mladih let lepe spomine nanj, iz srca privoščim. Za jaselce, s katerimi je združeno toliko mojih lastnih sladkih spominov, bi šel pa v odločen boj. Potem za polnočnico seveda. Nikoli nisem tako hud na pijance in razne druge nerodneže, kot sveto noč. Mnogokje so pošteni ljudem že ukradli ta svetonočni biser in ga groze ukrasti tudi tam, kjer se dobri, verni še naslanjajo ob njem.

O, le srkajmo božično veselje tudi iz tega naravnega vira! Samo ne obvisimo pri njem, kot oni, katerim je svetonočna skrivnost samo še ljubka legenda. Kaj še čuda, če so potem že sv. dan razočarani. Rajski pevci pojo opojno mirorno himno mimo okenj njihovih domov, ne najdejo za njimi predpogojev sladkega božjega miru, vere in blage volje. Če nočemo biti tudi mi ž njimi bolj ali manj razočarani, se moramo od naravnega vira božičnega veselja dvigniti k nadnaravnemu. Potem se naše božično veselje s sv. dnem ne bo zaključilo, ampak šele prav začelo.

O našem vzorniku sv. Frančišku poroča njegov življenjepisec Tomaž Čelanski, da se je njegovo pravo božično veselje začelo šele, ko je med polnočnico kot dijakon pridigal. Imena Jezus ni mogel izgovoriti. Betlehemsko Dete je spravil iz ust. Glas se mu je začel tresti, da je bil kot meketanje jagenjčka in taka notranja sladkost ga je napolnila, da je

*Le Devica z Jožefom tam
v hlevcu varuje Detece nam.*

prekipevala. Vidno se je oblizoval. Vsaj skromen okus takega božičnega veselja bi želel sebi in vam.

Užili ga bomo, če bomo pred vsem temeljito očistili svoja srca vse nesnage, tako temeljito, kot za božične praznike očistimo svoja stanovanja in domove. Nato jih kar le moč ogrejmo ob kresu večlovečene večne ljubezni. V tako prazniško opremljene in ogrete žive jaselce povabimo božje Dete, povito v snežno bele plenice evharističnega kruha. Potem nam pravo pristno božično veselje ne bo več skrivnost. V tem smislu vsem:

Vesele božične praznike!

P. DOMINIK:

Po potih Modrih.

»Ko je bil Jezus rojen v Betlehemu v Judeji, ob času kralja Heroda, glej pridejo modri z Vzhoda v Jeruzalem in reko: »Kje je judovski kralj, ki je rojen? Videli smo namreč njegovo zvezdo na Vzhodu in smo se mu prišli poklonit . . . — In glej, zvezda, ki so jo bili videli na vzhodu je šla pred njimi, dokler ni prišla in obstala nad krajem, kjer je bilo Dete. Ko so pa zagledali zvezdo, so se silno razveselili. Stopili so v hišo in ugledali dete z Marijo, njegovo materjo in padli so predenj ter ga molili, in odprli so svoje zaklade in mu darovali zlata, kadila in mire.« (Mat 2, 29).

Nepopisno lep dogodek! Deviška mati božja z ljubkim detetom v naročju, pred njim pa na kolenih veljavni, učeni možje iz daljnih krajev. Nekaj knežjega, kraljevskega so pričakovali, res, toda ta preprostost, ponižanost, uboštvo jih ne moti. Božja milost jih razsvetli, v otroku spoznajo svojega kralja, svojega Boga in Odrešenika, ga molijo in mu dragocenih darov poklonijo. In ko jim božja mati da božje dete v naročje, kako gori in žari njihovo srce iskrene, močne, vroče ljubezni! Srečni in blaženi gledajo v skrivnostno globoke oči učlovečenega Boga. In da jim je ločitev od božjega otroka in matere njegove težka, kdo bi ne verjel?

O, kaj bi dali tudi mi za tako srečo in blaženost! Toda, je-li blaženost, ki se nam ponuja, manjša ko sreča modrih? Ali ni vsaka naša cerkev Betlehem, kjer noč in dan na skrivnosten način resnično živi naš Bog, naš Odrešenik, naš kralj? Ali ni obstala nad krajem, kjer prebiva naš svetli, naš ljubi Bog in človek, zvezda, večna luč? Se ne bi tudi mi silno razveselili, stopili v hišo, padli predenj ter ga molili, mu zaklade srca, žive vere, največjega spoštovanja in močne ljubezni dali?

Trdne, žive vere hoče od nas Gospod. Ta presveti zakrament je zakrament vere, ena največjih skrivnosti in preskušnja naše vere. Nič veličastnega, nič izrednega ne vidimo tukaj, vendar: sv. vera nas uči, da pod neznatno podobo hostije čudovito, skrivnostno, nerazumljivo živi sam Bog, večni, neskončno svetli, popolni Bog, ki nima začetka ne konca; vsemogočni Bog, ki je z eno besedo priklical v življenje vse, kar je; neskončno ljubeznivi Bog, ki ga je ljubezen do nas zvalila v naročje device in matere pa v brezna naše siročine in ničnosti. Naš omejeni razum ne more predreti v to skrivnost skrivnosti, le luč sv. vere nam odkriva zaveso, sv. vere, ki se opira na besedo Njega, ki je večno resničen in zvest: »To je moje telo«, »To je moja kri nove zaveze.« (Mat 26, 26-28.) Tisoči, ne, milijoni so v ponižni veri svoj razum podvrgli besedi njegovi, ki edini more reči: »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.« (Luk 21, 23.) Verovali so in verujejo in v tej veri so našli srečo, življenje in moč za ta čas in za večnost. — Gospod Jezus! Glej, ne umem te tvoje angelski bistri

razum presegaajoče skrivnosti. Pa ti si Resnica, ti si vsemogočni. Bog, ki si iz nič naredil vesoljstvo; vodo spremenil v vino, ti sam po sv. Duhu sleherni dan na naših oltarjih vstvarjaš novo: naš kruh spreminjaš v svoje poveličano telo. Glej, v ponižni ljubezni, ki vse veruje, srce in dušo podvržem tvoji besedi in s Petrom kličem: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš, in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji.« (Jan. 6, 69.)

Vere hoče Gospod, potem pa globokega spoštovanja, ki natorno ko sad iz trdne, žive vere poganja. V nekem kraju je pripeljal duhovnik v cerkev otroke, da bi skupaj počastili in molili Jezusa. Mašnik izpostavi presv. Rešne telo v monštranci. Nato se obrne k otrokom ter jih ljubeznivo opomni, da se morajo prav dostojno obnašati, da ne smejo šepetati in

Trije Modri molijo Jezusa.

ne se okoli ozirati, »zakaj, otroci ljubi«, tako jim pravi, »Jezus je tukaj.« Med otroki je bil tudi deček, živ ko živo srebro, nemiren doma, nemiren v hiši božji. Ko pa je duhovnik pokazal na monštranco in rekel besedo: »Otroci, Jezus je tukaj«, je bil ko izpremenjen, še ganil se ni, lepo je klečal ko angel. Tedaj stopi k dečku njegova mati in mu hoče najbrž nekaj povedati. Kaj stori otrok? Prst položi na ustnice pa komaj slišno, resno zašepeta: »Mama, tiho! Jezus je tukaj.«

Jezus je tukaj. Večni Sin božji, večna ljubezen Očetova, kralj angelov, Gospod vesoljnega sveta, ki mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, sodnik živih in mrtvih. Bog, ki ukazuje valovom in viharjem, ki se pred njim trese zemlja in gore drobijo v prah. Bog, ki prebiva v nepristopni luči, ki najvišji duhovi nebeški pred njim padajo na svoje obraze in ga molijo. Z očakom Jakobom moramo reči: »Resnično, Gospod je na tem kraju,

pa jaz nisem vedel.« In poln spoštovanja je pristavil: »Kako častitljiv je ta dela božja: stvarjenje, odrešenje, posvečenje, poblaženje in poveličanje. ljubi Bog noče, da bi se tresli pred njim in pred obličjem njegovim bežali, kakor so nekoč storili Izraelci. On hoče, da bi se mu z vsem zaupanjem bližali. Pa tudi z vsem globokim spoštovanjem in z božjim strahom. Kakor kraljevski pevec pravi: »Jaz pa, po tvoji veliki milosti stopim v tvojo hišo, padem pred tebe v spoštovanju, k tvojemu svetemu templu obrnjen.« (Ps 5, 8.) O, da bi nam Modri, ki so v živi veri pred božje Dete padli in ga molili, sprosili milost močne vere, da bi tako vero v naših cerkvah vselej v dejanju kazali!

Pa sprosili nam tudi močne, vroče ljubezni! Sv. Avguštín pravi o najsv. zakramentu, da nam vsemogočni Bog ni mogel več dati, da neskončno modri Bog ni vedel več dati, da neskončno bogati Bog ni imel več dati. Ta zakrament je mogla zamisliti v svojih večnih globočinah le neskončna božja modrost, le božja vsemogočnost in nerazumljiva božja ljubezen ga dati. V tej skrivnosti so na veličasten način strnjena vsa čudežna dela božja: stvarjenje, odrešenje, posvečenje, poblaženje in poveličanje. V tem zakramentu se je srečalo dvojno hrepenenje: hrepenenje človeka po Bogu in hrepenenje Boga po človeku. Človek koprni po Bogu, po božji bližini, po združenju z Bogom. Gospod sam je to hrepenenje v svoji neskončni ljubezni vsadil v naše srce. Nič na svetu človeka ne more osrečiti, umiriti, razen On edini Eden. To nemirno utripanje našega srca je le domotožje po Bogu. Pa tudi ljubi Bog v globinah svojega bistva z neskončnim, nerazumljivim hrepenenjem hrepeni po naši duši. Sam pravi: »Z večno ljubeznijo te ljubim, zato sem se te usmilil in te k sebi vlečem.« (Jer 31, 3.) In to hrepenenje Boga ljubezni po človeku in hrepenenje človekovo po Bogu je spolnjeno v presv. zakramentu, v tem največjem čudežu božje ljubezni! Tukaj si prideta nasproti največja ljubezen božja do človeka in največja ljubezen človeka do Boga. O naš sveti Bog, v kakšne globočine in brezna ničnosti naše te je privedla ljubezen tvoja do nas!

Kakor žareče oglje od ognja, je bil naš ljubi oče sv. Frančišek prešinjén od ognja božje ljubezni. V njegovi otroški duši je gorela serafinska ljubezen. Življenje njegovo je bil Kristus — zlasti v presv. Rešnem Telesu. Da bi bil to tudi vsem otrokom Frančiškovim! Da bi bil Gospod Jezus v živem božjem kruhu središče in magnet naše vere, naše ljubezni, življenje našega življenja!

J. KALAN:

Kaj nas čaka po novem letu?

Med drugim — nekaj prav lepega.

Na pragu dveh let se oziramo nazaj in naprej. Za preteklo leto delamo račun, za prihodnje proračun. Račun nam kaže, ali smo na dobičku ali na zgubi. Proračun mora biti sestavljen tako, da vsaj zgube ne bo; če mogoče, pa še dobiček — čim največji dobiček.

V tretjem redu in v »Cvetju« pa ne vprašujemo po dobičku in zgubi v denarju. Saj vemo, kako je sodil o denarju sv. Frančišek, kako ga cenil in iskal! Kup kamenja ali kup zlata — to mu je bilo vse eno. Oh, saj jih je dosti in predosti otrok sveta, katerim je edina misel na svetu zemlja in to, kar zemlja da: denar in kar se za denar dobi. Ki svoja leta in dneve — če so na dobičku ali na zgubi — sodijo samo po tem.

Mi pa smo otroci božji — ustvarjeni za kaj višjega, kakor da bi samó po zemlji rili. »Iščite najprej božjega kraljestva . . . vse drugo se vam bo navrglo!« To je in mora biti geslo, pravilo in vodilo vseh otrok božjih na zemlji. In če otrok božjih, potem gotovo in še prav posebno tretjerednikov.

Kraljestvo božje — to mora biti naša srčna zadeva! Kraljestvo božje v naših srcih — kraljestvo božje v širnem svetu. V naših srcih seveda! Kdo bo za nas skrbel, če sami ne bomo skrbeli zase?! — Toda ne smemo videti samo sebe! Svet je dolg in širok, na njem živi dva tisoč milijonov ljudi. In ti vsi so božji otroci — v toliko, da jih je Bog ustvaril in odrešil in da so poklicani k zveličanju. Če bodo res ali ne — to je tisto veliko vprašanje!

In temu podobno vprašanje je: ali med temi dvatisoč milijoni vlada in kraljuje Bog — ali nekdo drug! Ker kdor kraljuje med njimi na zemlji, ta bo vladal nad njimi na onem svetu.

To je vprašanje vseh vprašanj na zemlji. Ne, koliko je zlatá po bankah shranjenega, koliko kapitala v podjetja vloženega, kaki so računi in proračuni denarnih zavodov in celih držav, njih izvoz in uvoz, in kar je druge take ropotije. S takimi računi in proračuni si sv. Frančišek ni glavo belil. **Kraljestvo božje mu je bilo vse.**

Tudi nam mora biti kraljestvo božje vse! Ali smo v tem na dobičku ali na zgubi, po tem se vpraša. Po tem moramo soditi naša leta! Tudi leto 1938 in 1939!

Ko torej stojimo na pragu teh dveh let, se moramo vprašati: Ali kraljestvo božje na zemlji **napreduje ali nazaduje?** Kako je bilo v preteklem letu in kako bo v prihodnjem? In kaj bomo storili, da bo napredovalo in ne nazadovalo? Račun in proračun!

Če pogledamo nazaj, vidimo marsikaj dobrega in lepega. Kdo bi mogel prešteti vsa sveta obhajila preteklega leta! Kdo vse molitve in zatajevanja! Kdo oceniti vse čednosti in dobra dela! Bog je imel vendar še veliko veselja, ki so mu ga napravljali njegovi otroci.

A tudi satan ni miroval. O ne! Ta ne miruje in ni miroval še nikdar. Toda v naših dneh pa je prav, kakor bi ga »s ketne spustil«. Ali ga ne vidite v platnicah »Cvetja«, kako je z mečem prebodel zemeljsko kroglo in jo prepasal z verigo, da jo pobaše in odnese v svoje podzemeljsko kraljestvo? Slika nam prav predočuje sedanje stanje na svetu.

V **Rusiji** brezbožniki tudi preteklo leto še niso nehali divjati. Njih besnost le še vedno narašča. Noben praznik se ne sme praznovati, noben zvon zvoniti, cerkve — kolikor jih je še, saj jih je že malo — še vedno s krampom razkopavajo in z dinamitom razstreljujejo. Porušili so jih na desetisoče. In duhovnike, — kolikor jih je še, tudi teh je že malo, malo — še vedno zapirajo in streljajo. In svojega načrta, da bi to satansko razdiranje radi raztegnili na ves svet, še vedno niso spremenili.

V **Španiji** traja vojna med krščansko in brezbožniško armado že tretje leto. Strašno trde in krvave so borbe med njima. Le prav počasi, res korak za korakom, se pomika krščanska armada naprej in pomalem poriva sovražnika nazaj. Konca vojne še vedno ni videti.

Ne moremo pogledati v vsako posamezno državo, — zanima nas pa prav posebno nam sosednja: takoj onstran Kamniških planin. **Nemčija** z bivšo **Avstrijo**. Kako je tam s kraljestvom božjim? Ali hočemo natanko in nadrobno naštevati, kaj se tam godi? Saj še ne smemo ne. Nakratko nam povedo nemški škofje v svojem zadnjem pastirskem listu: »Cerkev v Nemčiji je **obsojena v katakombe.**« Razumete? V katakombe! Pod zemljo! Tja, kjer se je skrivala prvih tristo let, ko jo je z ognjem in mečem pre-

ganjalo in zatiralo staro poganstvo. Po dvatisoč letih hočejo to poganstvo — slabše od starega — nanovo vpeljati! Pomislite! V deželi sredi Evrope, z 80 milijoni prebivalcev; deželi dozdej popolnoma krščanski! . . .

To je površno pregledana »bilanca« kraljestva božjega v preteklem letu. Račun o letu 1938.

In proračun za 1939?

Kaj bo satan počel v tem letu, kdo ve?! A mi — otroci boji? Ali bomo na vse to molčali in roke križem držali?! . . . Ne bili bi vredni, da nas sonce obseva, kamo li, da se imenujemo božji otroci, ko bi nas vse to zatiranje kraljestva božjega puščalo hladne, mirne in zaspane!

Ne — nočemo na to molčati in rok križem držati! Slišali in brali ste že, da je za to leto 1939 sklican v Ljubljano

KONGRES KRISTUSA - KRALJA.

In sicer mednaroden, svetoven kongres. To se pravi: Zbrali se bodo zastopniki vseh katoliških narodov, da se tu posvetujejo v **najvažnejši zadevi na svetu**: Kako se boriti zoper kraljestvo satanovo in kako utrditi, poglobiti in razširiti kraljestvo božje na zemlji. Po pravici je zapisal urednik »Bogoljubov« v zadnji številki: »Ljubljana je lahko ponosna, da si je izbral izvršilni odbor kongresov Krista-kralja središče Slovenije za kraj svojega prihodnjega zborovanja. Ljubljana se bo predstavila vsemu katoliškemu svetu kot važno mesto slovenskih katoličanov, ki znajo organizirati in izpeljati tudi svetovne kongrese. Seveda bo imel krajevni odbor zdaj mnogo dela, da vse pripravi, posebno da si zagotovi trdno denarno podlago, brez katere tudi taka duhovna podjetja niso mogoča.«

—oo—

In vi, dragi tretjeredniki, — kaj porečete na to? Ali ne bo to — med tolikim hudim, ki nas obdaja in kar slišimo od drugod — nekaj lepega in veselega? Vi boste gotovo ta prevažni kongres z veseljem pozdravili in, kar je v vaši moči, tudi radi pripomogli, da se bo dostojno izvršil. Saj vidite na platnicah »Cvetja«, kako se naš oče Frančišek bori v tihi molitvi in zamaknenju pred Bogom, da reši svet pred satanovo grabežljivostjo in pogubo.

Ker je na blagoslovu božjem vse ležeče, prosimo vas: **Veliko, veliko, goreče in prisrčno molite** od zdaj naprej ves čas do kongresa, da bi mu Bog dal tak blagoslov in take sadove, kakršne naš čas zahteva! Kolikor boste pa mogli kongres tudi gmotno podpreti, boste pa gotovo tudi radi storili.

Nekaj lepega nas torej čaka — med drugim — v tem novem letu. Kongres Kristusa-kralja. Nanj predvsem naj bodo obrnjene naše misli, skrbi in molitve tega leta!

JANEZ VEINDER:

Fara Sveta Ema na Štajerskem — nekdaj slavna božja pot.

Pri sestavljanju obširnega življenjepisa naše prve svetnice kneginje Eme se mi je posrečilo najti tudi nekaj prav zanimivih drobcev, ki nam osvetljujejo nastanek nekdanj tako slavne božje poti pri Sv. Emi nad Pristavo na Štajerskem, blizu Rogaške Slatine. Naj te drobce tukaj napišem

z gorečo željo, da bi se žal pozabljena božja pot naše prve svetnice spet poživila. S tem bi njeno svetniško proglašenje pač najlepše proslavili.

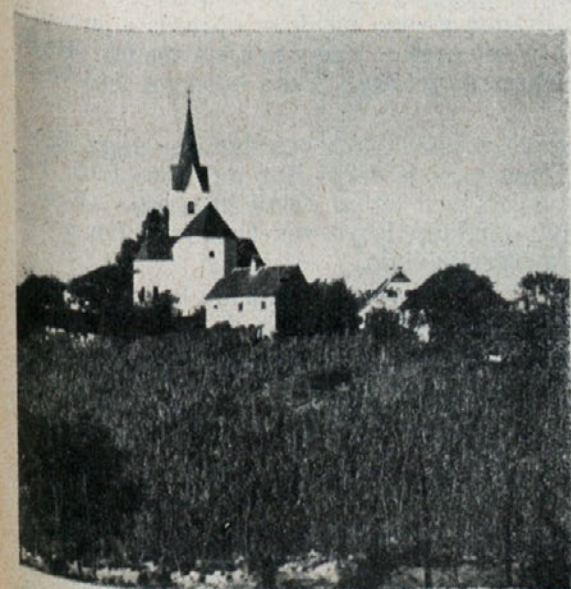
Ti podatki o štajerski svetoemski božji poti so se nam na tale način ohranili: 25. avg. 1466. so sklicali k grobu sv. Eme v Krko na Koroško ogromno množico ljudi, da bi pričali o čudežju in čudežni pomoči kneginje Eme, ki so jo želeli proglasiti za svetnico. Med drugimi se je za to zlasti zavzemal prvi ljubljanski škof Lamberg. Med pričami so bili zaslišani tudi slovenski romarji iz Spodnje Štajerske, ki je rojstna dežela kneginje Eme, ki je bila rojena okrog leta 970. v gradu Pilštanj. Te štajerske romarje je vodil podčetrtniški graščak Pavel pl. Eibiswalder, ki je bil izreden častilec sv. Eme. Tudi on je bil zaslišan kot priča in je izpovedal marsikaj zanimivega ravno o štajerski svetoemski božji poti. Zapisnik graščaka Pavla, ki je takrat imel 40 let, hvali kot odličnega vojščaka in časti vrednega moža. Takole je izpovedal graščak: Na posestvu njegovega gradu Podčetrtek so postavili leseno cerkvico sv. Eme. K tej cerkvici romajo verniki iz Štajerske in Ogerske ter iz drugih dežel. Vsi ti priznavajo, da so prejeli čudežno pomoč v različnih boleznih, ko so se zaobljubili, da poromajo v cerkvico sv. Eme. Nato pripoveduje graščak, da je pred 16. leti neka Katarina, žena Janeza Zupana iz Pristave, delala s svojim sinom v vinogradu. Prav takrat pa so v bližini pripravljali delavci, da postavijo cerkvico v čast sv. Emi. Ko jih žena vidi, vzklikne vsa nesvoljna: »Že spet delajo nekaj novega, da bodo sami pri tem dobiček imeli!«

Komaj je to izgovorila, je postala slepa. Vsa prestrašena reče svojemu sinu: »Ljubi sin, pelji me domov, pa ne po navadni poti, ker se sramujem, da bi me ljudje videli slepo. Vodi me med vinogradi in po grmovju domov.« Doma je bila osem dni slepa. Končno se skesa in na kolenih prosi sv. Emo, naj ji pomaga. In res spet spregleda.

Zanimivo je, da je bil sin Katarine, prav tisti, ki prav isti zadevi zaslišan tudi je oslepel mater peljal domov. To je bil ob zaslišanju 30-letni Janez, ki je bil poročen v vasi Paškovec v fari Sv. Križa pri gradu Rogatec. Tudi sin pove, da se je to zgodilo pred 16. leti. Ker

Grad Podčetrtek, nekdanja posest sv. Eme.

Pogled na cerkev Sv. Eme.

je bil on takrat star 14 let, si je dogodek natančno zapomnil. Ko je mati videla, kako sosedje požigajo grmovje na mestu, kjer bodo postavili cerkvico, je med drugim zasramovanjem izgovorila tudi besede: »Kaj vendar delajo ti ljudje? Ali mar mislijo, da bo sv. Ema postala na tem kraju bolj slavna kot drugod? In ti ljudje, ki so postali vsled svoje lenobe revni, bi si sedaj radi pomagali na ta način, da bodo v novo kapelo prihajali ljudje.« Ostalo pripoveduje sin prav tako kot graščak. Pristavi le, da je spokorjena mati obljudi, da bo podpirala gradbo nove cerkve.

Te dve izpovedi sta izredne važnosti. In to ne samo radi čudeža, tem več zlasti zato, ker nam povesta, da so prvo cerkvico sv. Eme, ki je bila lesena, postavili leta 1450. Ta lesena cerkvica je stala še 1466, ko je bilo opisano zaslišanje.

(Nadaljevanje sledi)

P. TARZICIJ:

Jutranja molitev ob novem letu.

Kakor mogočno, brezobrežno in brezmejno morje je čas. Je kakor silna reka, z neugnano vztrajnostjo nevdržno hiteča iz dalje v daljo, nikdar trudna, nikdar počivajoča.

Ob obali časa pa stojimo mi: ustvarjajoči, blodeči, tavajoči, pojoči in jokajoči, niti malo ne meneč se za čas, ki kot vihar drevi mimo nas.

Pač, en dan v letu se vsi zamišljeni in resni zazremo v veletok časa: ob novem letu.

Zdi se mi in res je, da novo leto leži pred nami kot neprodarno črna noč. Vse nam je prikrito in skrito. Ničesar ne vemo. Kako težko pa je hoditi skozi temo brez luči! — »Jaz sem Luč sveta; kdor hodi za menoj, ne hodi v temi...« pravi Kristus. Prosimo ga torej ponižno in iskreno, naj z lučjo svoje milosti in ljubezni razsvetljuje naša pota v novem letu, da ne zaidemo, ampak dosežemo svoj cilj, ki je Kristus-Bog in njegova ljubezen.

V jutru novega leta smo. Preden gremo na delo, opravimo jutranjo molitev, pobožno, prisrčno: Vse v čast božjo! Vse v božjem imenu! Rajše umreti, kakor grešiti! Niti ure brez napredka! Tako bo novo leto Bogu posvečeno in v Bogu sveto.

Svojo novoletno jutranjo molitev začnimo z besedami svetega Ignacija: Vse v večjo čast božjo! Zopet nam je dobri Bog dal novo leto. Posvetimo ga njemu z vsem, kar bomo med letom delali in trpeli. »Kralju vekov, neumrljivemu, nevidnemu, edinemu Bogu vsa čast in slava v vse veke vekov!« Tako govorimo s svetim Pavlom.

In dalje: V božjem imenu! V božjem presvetem imenu hočemo delati, se boriti in trpeti. V božjem imenu, da. Zakaj kakor sveti apostol, tako je tudi nam mogoče vse v Njem, ki nas krepča, v Bogu. Marsikak boj bomo morali še prestati in še marsikatero skušnjavo. Toda nikar obupati! Naša pomoč je v imenu Gospodovem. Tudi trpljenja ne bo manjkalo. Razočaranja, zagrenjenosti, težke preizkušnje in mučne bolezni nas morda čakajo. Morda nam celo smrt pogleda v oči. Pa nič malodušnosti! Kakor Bog hoče. V božjem imenu! Ne zaupajmo vase, pač pa v Boga in novo leto bo srečno, Bogu posvečeno!

Pa naj bo tudi sveto, posvečeno po milosti, strahu božjem in po hrepenju: Kristusu bolj in bolj podoben postati. V ta namen že danes prav iz srca prosimo: Gospod, rajše umreti, kot grešiti! Prostovoljni smrtni greh v duši kristjana — ah, kolikšno zlo je to pred obličjem božjim! Kako bi se

sploh mogel ločiti od Boga kristjan, ki se mu je pri svetem krstu slovesno posvetil! Zato pa vse drugo, samo greha ne.

V novem letu ne sme biti niti enega dneva brez napredka v kreposti in popolnosti. Nепrestano nam mora v dušah zveneti Gospódov klic: »Bodite popolni, kakor je vaš oče v nebesih popoln!« Zato niti ure brez boja proti grehu, brez rasti v milosti in božji ljubezni.

Zahvalimo se Bogu za novo leto, posvetimo mu vsa svoja dela in teženja, vse svoje boje in trpljenje! Prosimo ga za varstvo in pomoč, da ne zanemarimo njegovih navdihov: Glej, pridi, hodi za menoj, jaz sem Luč, Pot, Resnica in Življenje.

»Nič brez glave — nič brez poguma!« pravi stari pregovor. Zato tudi mi pogumno v novo leto v božjo čast in v božjem imenu!

P. ROMAN:

Apostol velemesta.

Življenje in delo berlinskega župnika dr. Karola Sonnenscheina.

Sicer utegne kdo oporekati, češ, da imamo dovolj svetniških življenj, katerih imena bleste v svetniškem sijaju. Tem v odgovor ena sama misel:

Dr. Karol Sonnenschein.

nikoli se dovolj ne učimo iz neposredne prošlosti, da iz življenja, ki polje okoli nas in večkrat žal tudi mimo nas.

Ta mož, ki ga že 10 let ves katoliški Berlin objokuje in ne more pozabiti, je vzor katoliškega življenja, vzor prave katoliške življenjske sile in

preprosto zrcalo za vsakega, ki hoče biti katoličan do kraja. V njegovih življenjepisih, ki jih je že več obširnih, pa tudi manj obsežnih izšlo, mu dajejo pisci njegovega življenja ime: »Svetnik mestnega tlaka«, petnajsti zavetnik v sili i. t. d. Tretji zopet oziraje se na njegovo ime, ga imenujejo: »Sončni žarek« vseh onih, ki so v senci, ponižani in razžaljeni, od življenja zavrženi.

Za nas pomeni to življenje predvsem povdarek, da svetost, da prava dobrot, da resnična pobožnost ni vezana le na gotove prilike, temveč da lahko povsod cvete. Na vasi in v skromni kmečki koči prav tako, kakor v mestu, bodisi v lepi negovani vili, bodisi na brezsončnih ogromnih stanovanjskih hišah, kjer je na stotine strank in družin in se zdi vse tako brez ljubezni.

Mladost in prva doba študija.

Predniki dr. Karola Sonnenscheina so tako z materine kakor očetove strani iz gorate Vestfalije. Oče je bil kleparski mojster po imenu Ernest, mati Marija Lüttgenaus. Naselila sta se v Düsseldorfu. 19. julija 1876 jima je bil rojen sin, ki so ga že naslednji dan nesli h krstu v cerkev sv. Lamberta in mu dali ime Karol ker je tudi njegov boter kaplan v Düsseldorfu nosil to ime. Karolov oče je bil vesele in sončne narave, služil je tudi pri vojakih v regimentu bonskih huzarjev, ki je bil znan po svoji veselosti. Udeležil se je tudi vojne proti Francozom v letih 1870-71. Tu si je nakopal bolezen, ki ga je komaj po triletnem zakonskem življenju strla. Na očeta Karol ni imel nobenih spominov. Mati pa je bila tiha, resna in skoro stroga žena. Tako je svoje počitnice preživel večinoma pri svojih sorodnikih, ki so ga imeli zelo radi in sicer deloma pri svojem botru, župniku Sonnenscheinu in pri teti Ani, materini sestri, ki je bila učiteljica v Thieru. Obe sorodni družini je odlikovala prisrčna pobožnost in dejanska ljubezen do bližnjega. Seveda to ni ostalo brez upliva na malega Karla.

Po očetovi smrti se je mati vnovič poročila in sicer z godbenikom Janezom Nollom. Iz tega zakona so se rodile še tri Karlove polsestre. In zdi se, da je bilo razmerje v družini zelo prisrčno in toplo. Očim je Karla imel izredno rad in večkrat so starejšega brata dajali sestricam za vzgled pridnosti, ubogljivosti in obzirnosti. Kasneje je Karl z naravnost izredno ljubeznijo skrbel za mlajše sestre.

Ko je bilo Karlu 9 let, je bil že ministrant in sicer v cerkvi sv. Andreja v Düsseldorfu. Cerkev sama je izredno lepa baročna stavba iz leta 1629. Sicer je Düsseldorf industrijsko mesto z mogočnimi tovarnami in desetisoči delavcev, pa je vendar obenem mesto bogato umetniških stavb, akademij, samostanov, cerkva in muzejev. Spodaj mimo starega mesta teče mogočni Ren in tako je v tem mestu združeno ono, kar je kasneje dozorelega moža in borca v vrtincu življenja delalo tako izrednega in privlačnega: ves je sočasen, ves poln utripa hitrega velikomestnega življenja, ves poln pripravljenosti, vsak čas pograbit za delo in pomagati. Obenem pa ima mož tenak, tenak čut za lepoto, za še tako majhen košček zidu, za droben cvet, ki nekje zapuščen in kar pozabljen cvete. Ta dvojnost je v poznejšem življenju najbolj značilna.

Karl je že na gimnaziji. Zelo je nadarjen. Hitro pojmuje razlago profesorjev in učenje mu ni samo naloga in dolžnost, temveč mu ob tem delu rasto krila, ves je ena sama prožna napetost. Karl je skoro vedno med prvimi odličnjaki. Še bolj kot njegova pridnost ga odlikuje izredna delavnost in podjetnost. Pismene naloge so mu igrača, pač pa obtiči sredi govora, ki ga je imel v veliki dvorani tedanje gimnazije. Več dni se ni mogel

radi neuspeha potolažiti. Potem pa prinese nek düsseldorfski dnevnik njegovo prvo pesem in tedaj je pozabljena vsa bridkost neuspeha.

V teh letih gimnazijskega študija je izredno lepa poteza njegovega značaja, da manj nadarjene in uboge sošolce brezplačno podučuje, pri bogatejših zasluži denar pa uporablja na tihem za revne. Znano je, da je v zadnjih letih ustanovil med dijaki karitativno organizacijo z namenom, da pomaga revnim sošolcem. Za Veliko noč 1894 leta je Karl Sonnenschein maturant.

(Dalje prihodnjič.)

P. SALEZIJ:

Kristus Gospod, naš vodja

Človeku zastane pero in ne more zbrati svojih misli, ko bi naj govoril o Njemu, ki ni samo največji med ljudmi, ampak Bog sam. Radi nas ljudi je vzel nase slabotno človeško naravo, da bi nas tako odkupil radi greha prvih staršev in nam s svojim zgledom pokazal pot proti nebesom.

Krščanska vera sloni prav na dveh glavnih zgodovinskih dejstvih: na padcu človekovem in na odrešenju učlovečenega Sinu božjega. Ravno tako pa tudi zgodovina božje Cerkve sega nazaj do prvih staršev, ki jim je bil obljubljen Odrešenik. Potemtakem je Kristus ne samo nositelj cerkvene zgodovine v ožjem pomenu besede, ampak zgodovine človeštva sploh. Zgodovina pred Kristusom je zgodovina priprave na Kristusa in zgodovina po Kristusu je zgodovina božjega kraljestva na zemlji. Lahko bi rekli tudi, kakor je imel navado povdariti dr. I. Zore, da je zgodovina sv. Cerkve evangelij Sv. Duha, onega Sv. Duha, ki ga je Kristus poslal na prvi binškoštni praznik in ki še vedno čudovito deluje v Cerkvi. Prav pravi nekdo, ki piše: Vsi zgodovinski dogodki, vstajanja in padanja kraljestev in imperijev, vpadi barbarov, pojavljanje in razcvetanje modroslovnih in drugih šol, razširjanje in propadanje herezij, trgovina in iznajdbe, da celo krvava preganjanja — vse to več ali manj vodi božja Previdnost v dobrobit duhovnega kraljestva na zemlji, v dobrobit svoje Cerkve. Ni tudi napačna pripomba: Bog je poklical v življenje svoje kraljestvo, sv. Cerkev, ki naj bi bila središče delovanja njegove svete Previdnosti na zemlji.

Nevidna, dasi nič manj resnična glava te sv. Cerkve je Kristus Gospod. (Posluhuje se vidne glave, sv. očeta v Rimu.) Njemu kot pravemu spod. (Posluhuje se vidne glave, sv. očeta v Rimu.) Njemu kot pravemu poglavarju svetovne Cerkve bi se morali ukloniti vsi ljudje, zakaj vse je odkupil s svojo dragoceno krvjo. Radi tega si je prislužil centralno mesto v zgodovini človeštva. Z ozirom na časovni nastop Kristusov je prav rekel filozof Hegel: Do sem in od tukaj naprej teče zgodovina. Kristus je v resnici os, okoli katere se sučejo vsi svetovni dogodki. On je tisti kamen, ki je padel na svet kot meteor ter se razrastle v visoko goro, ki je napolnila ves svet. Z višine te gore (t. j. Kristusa) je šele mogoč vsestranski razgled; na to višino vodi pot iz preteklosti in sedanjosti. Kristus je Alpha in Omega, začetek in konec.

Kakor je Kristus Gospod centralna oseba vse zgodovine, tako je nam kristjanom tudi centralna oseba cerkvenega leta. Ravno smo slavili njegovo Rojstvo, kakor po navadi nad vse slovesno. Ali smo mislili tedaj, kaj nam je Kristus? Ali je naše življenje usmerjeno k Njemu? Ali se je rodil duhovno v nas v sveti božični noči in ali raste zdaj z nami? Gorje nam, če smo preslišali klic svete noči! Blagor pa vsem, ki zvesto hodijo po njegovih stopinjah. Kakor je bil v rešitev nekdanj, tako bo tudi sedaj. Padimo torej pred njim na kolena, kakor so storili Modri v Vzhoda. Po-

tem pa imejmo to ime vedno v mislih. Po načelih tega svetega Imena uravnajmo svoje zasebno in javno življenje. Lučka vesoljnosti, ki je po besedah Dostojevskega najsvetlejšje zagorela v Kristusu Gospodu, bo tudi naša rešiteljica iz sedanjih kriz individualnega in socialnega življenja, kakor je bila nekdanj.

Ob nastopu Kristusovem pogani niso več vedeli, kaj verovati, kaj bodi njih dogmatika. Njihov razum je bil otemnel ter so častili bogove ali celo neživa bitja. Vedeli tudi niso več, kako živeti, kaj bodi njih moralna. Sorazmerno s propadanjem vere je šlo propadanje nравnosti. Vera in življenje sta najtesneje združena. Kristus Gospod je prinesel večne resnice iz nebes ter nam zapustil vzvišene nauke za življenje, katerim je dal potrdilo z lastnim neomadeževanim življenjem. Zato ni nič bolj primerno kakor to, da posnemamo Njegov vzvišen zgled ter ne štejemo samo leta pred in po Njegovem rojstvu, ampak tudi svoje življenje usmerjamo po nebeškem Vzorniku.

Vse premalo se tudi zavedamo, kako je Kristus Gospod svoj čas zlasti s tremi nauki razgibal svet, namreč: Da smo vsi otroci enega in istega nebeškega Očeta, da ima vsak človek neumrjočo dušo in da moramo dati ne samo cesarju, kar je cesarjevega, ampak tudi Bogu, kar je božjega. Globoko vsebino teh treh Kristusovih odrešilnih naukov vse premalo poudarjamo s katoliške strani ter pustimo, da brezverci motijo ljudi s svojimi krilaticami, ki niso večkrat nič drugega, kot potvorba teh treh in drugih krščanskih naukov.

Zato pa večkrat vzemimo v roke sv. pismo, ki so nam ga strokovnjaki preskrbeli v tako lepi slovenski izdaji. S klasično usmerjenostjo in čudovito veličino pripovedujejo v njem Gospodovo življenje in njegove nauke štirje evangelisti. Pojdite v šolo k dvanajstletnemu Jezusu, poslušajte Kristusove parabole, prisluhnite z vso pazljivostjo njegovi pridigi na gori, v kateri so zapopadena versko-moralna načela njegovega kraljestva človeških src! Ne prezrite pri tem božjega Učenika samega, ki nastopa s svojim veličastnim zgledom, s svojo delavnostjo in gorečnostjo, s svojim zatajevanjem in trpljenjem, s svojo prizanesljivostjo in s svojim odpuščanjem. Takega človekoljuba, takega nesebičnega socialnega delavca svet do tedaj ni poznal in ga ni pozneje videl. Pred njim in za njim so nastopali sicer razni modreci ter se postavljali s svojimi odrešilnimi nauki, ki so vsi pritlikavci pred velikanom, Kristom Gospodom. Oni so bili podvrženi slabostim in pregreham, Gospodu Jezusu pa niti njegovi največji sovražniki niso mogli ničesar očitati. Bil je pač Bog in človek skupaj.

Slovenija, prelepa dežela nekanoniziranih svetnikov, pod zastavo Kristusovo se uvrsti! On naj bo tvoj vodja! Nikar za posvetnjaki drveti! Oni so spravili Evropo, visoko kulturno Evropo, na stopnjo rafiniranih divjakov. Slovenija, nikar za njimi, če hočeš dobro sebi in svojim otrokom!

Dr. P. HILARIN FELDER O. Cap. — ATOM:

Franciškski apostolat.

Predvsem sta postali deležni blagoslova frančiškanskega apostolata le Umbrija in Srednja Italija. Le izjemoma in mimogrede so pridigarji prišli tudi v oddaljenejšje kraje. Treba je bilo najprej na ozko odmerjenem prostoru še maloštevilne delavce, s katerimi je Frančišek razpolagal, preizkusiti in usposobiti. Da je pa ves svet delavno polje za njega in njegove brate

tega ustanovitelj niti en trenutek ni pozabil. Oboje je enako občudovanja vredno: Velikanska moč propagande, s katero je frančiškanski vzor v najkrajšem času dobil številne delavne moči in neverjetna smelost, s katero so te delavne moči bile polagoma postavljene v službo svetovnega apostolata.

Trije tovariši spričujejo, da je bila na prvih redovnih kapiteljnih glavna skrb sv. Frančiška, na eni strani ustanovo notranje utrditi z zvestim spolnjevanjem predpisov vodila, kakor tudi njeno delavnost razširiti na zunaj z razpošiljanjem ljudskih pridigarjev v vse provincije. Leta 1216 piše škof Jakob iz Vitrija, da so si novi apostoli osvojili že celo Italijo od Lombardije do Apulije in Sicilije in da so povsod razširjali najbogatejši blagoslov.

Že na binškoštnem kapiteljnu leta 1217 se je začelo koncentrično prodiranje v severne dežele. Frančišek sam se je postavil na čelo misijonarjev, ki so bili določeni za Francijo. Toda prišel je le do Firenze, kjer ga je kardinal Hugolin pregovoril, naj v redovnem interesu Italije za enkrat ne zapusti. Namesto njega je bil določen brat Pacifik, »kralj verzov«, naj z nekaj tovariši gre preko Alp. Ekspedicija pa ni imela nobenega večjega uspeha, ker so škofje in ljudstvo domnevali, da bratje pripadajo sekti albigenzov. Leta 1219 je odrinil drugi oddelek bratov v Francijo. Topot so prinesli s seboj papeževo pripročilo na vse škofove, opate, priorje in prelate vsega kraljestva. Bratje so bili v njem priporočeni dobrohotnosti vseh dobro mislečih, ker so brat Frančišek in njegovi tovariši iz reda manjših bratov svet in vse svetovno zapustili, da žive po načinu, ki ga je odobrila rimska cerkev in da po zgledu apostolov hodijo od kraja do kraja, da oznanjajo božjo besedo.«

»Istočasno je Frančišek z istega binškoštnega kapiteljna leta 1219 poslal misijonarjem v vse ostale dežele evropske celine. Le nemško govoreče dežele so se ustavile naselitvi. Okoli šestdeset bratov, ki so pod vodstvom Janeza iz Pene tjakaj došli, so smatrali za lombardske krivoverce ter so se morali z neizrekljivimi težavami zopet vrniti v Italijo. Toda že leta 1221 je redovni ustanovitelj silil za nov poskus. Na njegovo prošnjo se je oglasilo devetdeset bratov »polnih gorečnosti za stvar božjo in za zveličanje duš in hrepenečih po mučeniški smrti, ki so šli s provincijalom Cezarijem iz Spire k Teutoncem, ki so se jih bali. Jordan iz Džana, ki je sam šel poleg, kmalu popisuje izredno bogato delavnost nemške redovne provincije. Ostalo je le še britansko otoško kraljestvo. Lotili so se ga leta 1224 in v kratkem času je tam zacvetela ena najbolj vzornih vseh redovnih provinc.

Tako so manjši bratje še za časa življenja svojega ustanovitelja delovali po vsem krščanskem zapadu. Napoved kardinala Janeza od sv. Pavla, da bo Frančišek po celem svetu obnovil cerkev božjo, se je prekrasno izpolnila. Tomaž Čelanski opisuje pregledno apostolat, ki ga je Frančišek vršil bodisi osebno ali po svojih sinovih z besedami: »Ko je bil evangeljski nauk splošno in povsod v življenju zanemarjen je Bog poslal Frančiška, da bi po zgledu apostolov povsod po vsem svetu dal pričevanje za resnico. Tako se je zgodilo, da je s svojim naukom vso modrost sveta javno označil za nespamet, in je človeštvo navajal s priprostostjo svoje pridige, pod Kristusovim vodstvom k pravi božji modrosti. Saj je kot novi evangelist v zadnjih dneh liki veletok iz raja vso zemljo z valovi evangelija omočil in pot Sina božjega in pravi nauk z dejanjem oznanjal. V njem in po njem je vsa zemlja postala deležna nepredvidenega veselega oznanila in novega nauka o zveličanju. Že sušečo se mladiko stare vere je zbudil k novemu, neslutnemu življenju. Svež duh je plul v srcih izvoljenih

in olje zveličanja se je razlilo v njihovi sredi, ko je služabnik in svetnik Kristusov zasvetil kakor zvezda z neba . . . Še tedaj ko je živel med nami grešniki, prepotoval in prepridigal vso zemljo.«

Ker se ni zadovoljil samo s svetovnim misijonom med verniki, zato je Frančišek že od nekdanj sprejel v svoj načrt tudi spreobrnjenje nevernikov. Za razširjenje vere živeti in umreti je bila njegova najgorečnejša želja. Mi to lahko razumemo, če si na eni strani predstavljamo viteško naravo svetnikovo, na drugi strani pa navdušenje viteštva za vero.

Bojevati se za vero in cerkev proti poganstvu in posebno proti mohamedanizmu, dednemu sovražniku krščanskega imena, je bil najvišji cilj viteza iz časa križarskih vojn. Križarske vojne so bile sploh velikanski boj, v katerem se je merilo versko navdušenje krščanskega viteštva z verskim fanatizmom saracenov. Zaznamovani s križem, znamenjem skupnega hrepenenja, in s klicem »Bog hoče!« so križarji zapuščali družino in domovino, prenašali najstrašnejše pomankanje in žrtve in šli na krvavo bojišče, kakor bi šli na ženitnino. Vse to, da bi Bogu odtujeno poganstvo ali spreobrnilo ali pa razdejalo. Pomnožitev krščanstva, osvojitve vsega sveta za Kristusa in cerkev je bilo geslo in bojni klic vsakega pravega viteza. Srečen je tisti, ki je v tem boju smel pustiti svoje življenje! Veljal je za pravega mučenika za vero. Značilno je za vse krščanstvo viteštvo, kar poje duhovnik Konrad v nemški pesmi Rolanda o Paladinih Karla velikega:

Njihovo čisto srce je bilo deviško in zdravo:
Radi so žrtvovali svoje življenje,
Da bi Gospod Bog duši dal milost.
Radi tega so naravnost hrepeneli,
da bi umrli kot marterniki za Boga
in si pridobili nebesa.

In na drugem mestu:

Niso se bali ognja in meča.
Bog jim je nedvomno ugodil,
po čemer so vedno zase hrepeneli,
dokler so tu na zemlji živeli:
Umrli so kot marterniki,
in pridobili so si nebesa.

Vemo kako živo je pravljica o Rolandu stala sv. Frančiku pred očmi in kako popolno je on izoblikoval vzor viteštva. Nič čudnega ni zato, da je želel za spreobrnjenje nevernikov in posebno saracenov žrtvovati kri in življenje.

Le da je duhovni vitez iz Asiza apostolat med neverniki bistveno drugače pojmoval kot svetni križarski vitezi. Vse misli in hrepenenje, življenje in smrt križarskih vitezov je veljalo sicer po divjosti paganov vsiljenemu, pa vendar prosto hotenemu apostolatu meča. Kakor so v prejšnjem srednjem veku pogosto, le prepogosto skušali misijonariti z orožjem sile, tako naj bi zdaj križarske vojne mohamedanizem predvsem z vojaškimi, materijalnimi in političnimi sredstvi premagale in napravile dostopnega krščanstvu. Frančišek pa je idejo križarskih vojn poduhovil. Pogled obrnjen na zgled Kristusov in njegovih apostolov je šel k saracenom kot pridigar evangelija, miru, pokore, milosti in resnice.

Že tri leta po ustanovitvi reda (1212 — 1213) torej v času, ko so manjši bratje komaj prišli malo preko Umbrije, se je lotil tega poganskega

misijona. Izrecno povdarja Tomaž Čelanski v svojem poročilu: »Žareč božje ljubezni in poln hrepenenja po mučeništvu se je vkrcał preblaženi oče Francišek, da bi odšel v dežele Sirije ter Saracenom in drugim nevernikom oznanjal krščansko vero in pokoro.« Toda hud morski vihar je njega obenem s tovariši vrgel na slavonsko obalo in moral se je preko Ankone vrniti v Italijo.

Ker zaenkrat ni bilo upanja, da bi mogel priti blizu izlamu v jutrovskih deželah je kmalu nato (1213 — 1215) peš romal skozi Lombardijo in Južno Francijo v špansko-maroško državo Saracenov. Zopet poudarja njegov življenjepisec čisto evangeljski način njegovega križarskega pohoda: »Služabnik božji Francišek zapusti zdaj morje, prepotuje deželo, jo obdela s plugom svoje besede, seje vanjo seme življenja in prinaša blagoslovljen sad. Njegov cilj je bilo mučeništvo, goreče hrepenenje po njem je tlelo v njegovih prsih. Njegova pot je šla v Maroko, da bi sultanu Miramolinu in njegovim privržencem oznanjal evangelij. Gnalo ga je pri tem toliko hrepenenje, da je včasih zapustil svojega potnega tovariša in kakor duha odsoten tekel pred njim, da bi hitreje mogel izvršiti svojo namero. Toda ljubemu Bogu je dopadlo, da se je usmilil mene in mnogih drugih iz čiste dobrote. Ko je namreč Francišek že došel v Španijo, se mu je nasproti postavil Gospod, poslal mu je bolezen, da ni mogel dalje potovati in ga tako poklical nazaj od začetka potovanja.«

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine.

K a m n i k. Naša skupščinska cerkev se je ravno za duhovno obnovo meseca novembra sprostila odrov ter se pokazala v vsej svoji ljubkosti in prikupljivosti. Slike je izvršil tukajšnji rojak akad. slikar St. Cuderman. Blagoslovil jih je drugi dan po končani obnovi, v nedeljo, dne 20. novembra, preč. p. provincijal in imel nato tudi slovesno sv. mašo za dobrotnike; prečastiti p. gvardijan pa je razložil globoki pomen novih slik. Strokovno oceno z nekaterimi slikami bo prineslo »Cvetje« kakor hitro bo mogoče.

Zadnje tedne imamo v naši skupščini pismeno vizitacijo, kakor naroča tretjeredniško vodilo (III, 2). Taka vizitacija je nehote opomin onim, ki so morebiti pozabili na svoje dolžnosti, da se ž njo predramijo ter začnejo zopet živeti kot dobri člani in članice III. reda.

Agitiramo tudi za nove člane. Pa je zelo težko v naši pomehkuženi in zmaterializirani dobi. Ta ali ona izmed mlajših bi še vstopila, pa se ustraši, ko sliši, da treba vsaki dan zmoliti dvanajest očenašev. To je zanjo prehuda butara. Nič ne pomisli, da postane radi nje med svetom živeča redovna oseba, kar je vendar tako velika odlika, da bi se splačalo še večjih žrtev. Redovni bratje v frančiškanskih samostanih zmolijo vsaki dan celih 76 očenašev in so na nogah od zgodnjega jutra do večera, pa se nič ne pritožujejo. Več božje ljubezni je v njih in te svetu tako nazarensko manjka. Ljubezen vse prenese. Dobre krščanske družine imajo navado, da po večerih molijo sveti rožni venec. Dvanajest očenašev hitreje zmolimo. Lahko si jih tudi razdelimo čez dan ter jih molimo, ko nam čas dopušča. (In časa bo dovolj, če samo za par minut skrajšamo nepotrebne pogovore!) Kot bogato plačilo pa imamo zavest, da smo med svetom živeče REDOVNE OSEBE in smo deležne milosti in dobrot vseh duhovnih otrok sv. Frančiška, ki jih je na tisoče in tisoče po vsem svetu. To je najboljša duhovna zavarovalnica, ki ne izplačuje podpore šele čez kakih dvajset let ali samo po smrti, ampak precej in tudi po smrti, ko morebiti ne bo nihče več na nas mislil. To imejmo

pred očmi in pridajmo še malo korajže in ne verjamem, da bi ne šlo. Saj pogumnim pomaga tudi Gospod Bog.

P. S.

Novo mesto. Ob koncu leta pregledujemo račune. Tako naj tudi naša tretjerredna skupščina položi račun svojega dela.

Pri zadnjem poročilu smo malo potožili radi tretjerrednega naraščaja. Pomagalo je. Lansko leto smo sprejeli lepo število novih udov. Pričela se je neka živahnost, dasi tudi prej nismo dremali.

»Cvetja« imamo naročenega 81 izvodov. Seveda je to za našo precej veliko skupščino mnogo premalo! Skupščina šteje namreč čez 300 članov. (Vsak drugi tretjerrednik bi moral imeti »Cvetje«! Torej pri vas morate dvigniti število naročnikov na 150!! Ste razumeli? Pa ne voditelj, on tako dela, ampak tretjerredniki, vi na delo! Le korajžo! Saj bo šlo! - Urednik.)

Spomladi smo imeli duhovne vaje. Udeležba je bila obilna. Duhovne Pri shodu imamo redno ljudsko petje. Pesem na čast sv. očetu Frančišku vaje so pretresle vse mlačneže. — Mesečnih shodov se pridno udeležujemo. »V raju blaženem kraljuje« znamo vsi.

Za frančiškanske misijone smo zbrali 1636.— din, kar je pri naših ubogih razmerah razveseljivo. Tudi siromake redno podpiramo. Tudi za božič smo se jih spomnili.

Poročati moram še to, da je bil član naše skupščine deležen velike mi- losti, ki mu jo je podelila Marija Pomagaj na Brezjah in sicer ob priliki tretjerrednega tabora. Tretjerrednik Franc Šetina je prišel na Brezje težko bolan. Vrnil se je popolnoma zdrav in zdaj opravlja najtežja dela. Pri- srčna hvala Njej, ki je »Zdravje bolnikov«!

Naša skupščina ima še veliko zalogo Oblakove knjige »Sv. Frančišek«. Za tretjerrednike najlepše berilo. — Želimo obilo božjega blagoslova vsem skupščinam tretjega reda.

Tajnik.

Ljubljana. Slovesen sprejem novih udov bo na Novega leta dan ob 4. uri popoldne pred glavnim oltarjem. Vsi kandidati pridejo ob 3. uri pop. v samostansko dvorano, da dobijo navodila. Vsak kandidat je dolžan priti v dvorano, da prejme knjižico, redovno obleko in listek za novince. Kar le mogoče, naj se ta dan zbere vsa tretjerredna družina iz Ljubljane k slovesnosti sprejema. Prinesite vsi s seboj Priročnike!

Slovesnost redovnih obljub bo zadnjo nedeljo meseca januarja ob istem času. Ravno tako se novinci, ki so za obljube, zberejo uno uro prej v dvorani, da oddajo svoje listke in da se uredijo zapiski.

P. ODILO:

Seja redovnega predstojništva.

Redovno predstojništvo z duhovnim voditeljem na čelu vodi skupščino. Prvi pogoj za napredek v skupščini je seveda voditelj. Toda njegovo nav- dušenje je lahko še tako veliko, pa ne bo dosti zaleglo, ako ne bo imel zve- stega sodelovanja ostalega predstojništva. To vzajemno delo je potrebno k pravemu vodstvu tretjega reda in zato je tudi od cerkve zapovedano.

Potrebe tretjerrednih skuščin so različne z ozirom na kraj in čas. Zato je potrebno, da se člani predstojništva sestajajo na sejah, da se posvetujejo ter da napravijo primerne sklepe.

Iz tega pa zopet sledi, da so člani predstojništva dolžni udeleževati se vsake seje, ki jo skliče voditelj. Samo važen vzrok bi lahko opravičil od navzočnosti. Ta posvetovanja niso od Cerkve samo zapovedana, temveč so po posebnih molitvah povzdignjena celo k nekakemu cerkvenemu obredu.

Tudi v našem novem Priročniku so natiskane molitve, ki se ž njimi seja redovnega predstoništva začne in konča.

Kolikokrat se naj vrši zborovanje redovnega sveta, je odvisno od potrebe, ki o njej določa voditelj. Po obredniku naj bo seja vsak mesec. Najbolj primeren čas je na koncu mesečnega shoda. Ponekod imajo sejo neposredno pred shodom, kar pa seveda predvsem za voditelja ni praktično.

Pravico zborovanja ali sejo sklicati ima samo voditelj — duhovnik. In ta sevo tudi vodi. Njegovo predsedstvo je celo potrebno za veljavnost sklepov.

Razen aktivnih članov predstoništva so lahko na sejo povabljeni tudi prejšnji odborniki. To je celo za prvo sejo po volitvah potrebno. Na tem prvem zborovanju si predstoništvo preda službe. Tu pa tam bi kazalo poklicati k seji tudi druge zaupne osebe tretjega reda, ki niso bile izvoljene v predstoništvo. Seveda — kakega glasovanja se taki ne morejo udeležiti. Pri enakem številu glasov odloča voditelj.

Tu naj dam za zborovanja ali seje še ta-le migljaj: Lepa navada je, ali bi bila, ako bi se vsaj v tem ožjem krogu tretjeredniki, člani predstoništva klicali med seboj z redovnim imenom! Ne: gospod, ali gospodična ta in ta, temveč: Brat N., sestra N.

Predmet zborovanja se ravna po okoliščinah. Prav pa je, da se pri sejah držimo vedno gotovega reda. Seja bi naj imela navadno tale program ali dnevni red:

1. Molitev po Priročniku (str. 67.)
2. Poročilo zadnje seje. Bere tajnik oz. tajnica.
3. Besede in predlogi voditelja skupščine.
4. Blagajnik oz. blagajnica poroča o premoženju, o denarnem stanju skupščine: o dohodkih in izdatkih. Blagajnik lahko da tudi navodila, kako priti do novih sredstev.

5. Učitelj novincev prebere mesec pred sprejemom in obljubami imena kandidatov in novincev, da predstoništvo odobri sprejem in obljube.

7. Predlogi ostalih članov predstoništva.

7. Sklepne molitve po Priročniku (str. 67) in mašniški blagoslov.

Pri letni seji morajo vsi zapisniki biti podpisani od voditelja in članov predstoništva. Na tej letni seji naj bo podano tudi poročilo o sv. mašah, o knjižnici, o darovih itd.

Pri vseh zborovanjih naj vlada red, mir in dostojnost. Vsak pa naj pove z odkrito prostodušnostjo svoje mnenje.

Na sejah naj se obravnava predvsem notranje zadeve, ki se tičejo tretjega reda ali skupščine. Pa tudi zunanje delo mora biti redno predmet, ki se obravnava na sejah, da se moči preveč ne delijo. Za kar se zavzame predstoništvo, za to se navduši potem vsa skupščina. Le tako je lahko dosežen uspeh. Razgovor o takih zadevah je važen.

Splošno se bo v tretjeredni skupščini, kjer vlada navdušenje za čast božjo in za zveličanje bližnjega, v taki skupščini ne bo nikdar zmanjkalo predmetov, ki naj se obravnavajo na sejah predstoništva.

Vsak član predstoništva — to pove zdrava pamet in to zahteva krščanska pravičnost — mora molčati o tem, kar je bilo obravnavano na seji, posebno o takih stvareh, ki bi lahko prinesle škodo ali slabo razpoloženje v skupščino. Nasprotno pa naj vsak član predstoništva krepko zastavi svoje moči, da bodo sklepi seje izpeljani, tudi če so bili potrjeni proti volji posameznega člana predstoništva.

Da imajo bratje tretjega reda svoje moško predstoništvo in sestre svoje žensko, je razumljivo. To določajo pravila tam, kjer je govor o volitvah. Vkljub temu pa ostane skupščina samo ena.

Življenje kapucinskega br. Jurija.

Br. Jurij se je namreč skrbno ogibal izrednih posebnosti v življenju in občevanju. Sploh je znal modro zakrivati svoje poste in razna zatajevanja pri obedu ali drugih prilikah. Seveda so bratje večkrat uvideli njegovo sveto prevaro in skrivanje. Razumeli so ga in z občudovanjem v miru pustili.

O njegovih nočnih molitvah, čutju smo že slišali. Včasih sploh ni prišel k počitku v svojo celico, ker ga je spanec premagal v cerkvi. Kakšna je bila njegova postelj? Lahko bi jo imenovali mučilnico ne pa počivališče. Sestala je iz nekaj golih desek; namesto vzglavnice je služil trd kamen. Sicer je tudi to skrival. Pogrnil je vsaki dan posteljo s prtom. A je le prišlo na svetlo to mrtvičenje. Nam že znana vojvodinja je o tem zvedela. Takoj je dala napraviti slamnico za njegovo postelj. Te ni mogel odkloniti. Nekaj časa jo je rabil, a kmalu je izginila iz celice. Na vprašanje kam jo je dal, je odgovoril, da jo je odnesel v skupno samostansko sobo, kjer se shranjujejo razni predmeti, obleka i. t. d.

Oglejmo si njegovo življenje in obnašanje bližje. Nad njegovo molčečnostjo in neusiljivostjo, skromnostjo so se vzdobujali.

Br. Jurij je skušal ostati nepoznan. Kdor si je hotel njegovo zaupanje pridobiti ali ohraniti, ga ni smel veliko spraševati o njegovem življenju in drugih podrobnostih.

Umevno je, da je njegovo sveto in pobožno življenje blagodejno uplivalo na sobrate ter v nemalo v njih željo posnemati ga v molitvi, v nočnem obiskovanju cerkve in drugih čednostnih vajah. A morali so priznati, da ga niso mogli doseči v raznih junaških vajah zatajevanja, mrtvenja telesa. Pa res, kdo bi mogel živeti ves dan kot umirajoč? Kdo bi živel v neprestani samoodpovedi brez premirja ali odmora. Tako življenje — je življenje, ki presega človeške moči. Življenje br. Jurija je bilo torej nekako nadzemsko, čudež božje milosti.

Viteška pokorščina br. Jurija.

Oglejmo si sedaj še njegovo pokorščino. Br. Jurij je zrl v predstojniku — namestnika božjega. Zato ga je na migljaj ubogal. Neki sobrat pravi o njem: »Večkrat sem ga videl vsega utrujenega, obloženega z brezmenom priti zvečer domov. A ga je čakalo novo povelje, naj obiše tega ali onega bolnika. Jurij je šel brez najmanjšega ugovora. V zaupanju na božjo pomoč je sprejel dela, ki so daleč presegala njegove telesne moči — v skrivnostni moči svete pokorščine. V času, ko je moral bolnemu P. Gregorju streči, je obiskoval le zunanje bolnike po želji predstojnikov. Kadar je P. Gregor počival in spal popoldne, je hitel br. Jurij k zunanjim bolnikom. Težko je dvema gospodoma služiti. Toda br. Jurij je znal izvrstno spojiti obe službi.

Vojvodinja v vili Sora pri Frascati je dobila od višjih kapucinskega samostana in generala kapucinskega reda popolno dovoljenje, da sme br. Juriju poveljevati, kadar pride v vilo. In to v imenu samostanskih predstojnikov njemu v okrepčavo. Jurij je ubogal. Nekemu sobratu se je izjavil, da se ima Bogu zahvaliti za izredno moč v raznih težavnih zadevah in opravih med svetnimi ljudmi, med ženskim spolom. Bog ga je čuval vsepovsod radi njegove vestne pokorščine.

Iz čiste pokorščine je obiskoval večer za večerom vojvodinjo, o kateri smo že prej slišali — ter se z njo razgovarjal, zlasti pa molil. Ko je napočil čas odhoda, je hitel bodisi v lepem, bodisi grdem vremenu domov proti samostanu. V času hudih nalivov, dežja mu je bilo ponujeno prenočiti v vili. Toda tega ne bi bil storil za nobeno ceno na svetu. Vojvodinja mu je večkrat ponudila voz, da bi se peljal domov. A tudi to zaman. Odklonil je z opravačilom: »Sveto redovno pravilo nam prepoveduje, se voziti razen v prav veliki potrebi.« Ko se je neki karmelitski pater čudil, da sme br. Jurij tolikokrat obiskovati vojvodinjo in se tam zadrževati, mu je le-ta priprosto odgovoril: »Pokorčina mi pomaga, da imam pred Bogom isto zasluženje, bodisi, da sem v samostanu ali pa v palači vojvodinje.« — Br. Jurij je z miloščino, ki mu je bila dovoljena deliti revežem, skrbel obenem tudi za njihovo dušno zveličanje.

Mladi mučenec.

Že lansko leto je prinesel »Osservatore Romano« opis krvave daritvene smrti španskega ministranta, ki so ga umorile komunistične zveri v človeški podobi.

Komaj osem let je bil star. Ime mu je bilo Dominik de Val. Zvečer je zapustil cerkev v Saragosi, oblečen v rdeči talar in beli koretelj. Komaj so ga rdeči zagledali, so planili na ubogega otroka brez brambe.

Vlekli so ga na oddaljeno obrežje reke Ebro. Njegov krik so zadušili s tem, da so mu stlačili plašč v usta. In zdaj so začeli strahovito, nečloveško delo. Fanta so topli in mučili. On pa je imel za odgovor samo eno besedo: Jezus! Skozi globoko tihoto temne noči so odmevali udarci in gnusne kletve. In zgodilo se je nekaj, kar ni mogoče doumeti.

Te človeške zveri so ubogo žrtev, nedolžnega otroka, križali. V trenutkih odmora, ko zveri niso tulile, je bilo slišati glas otroka, ki je izgovarjal ime Jezus. Glas je vedno bolj pojemal. Iz drobnih z žebli prebodenih rok in nog je vrela nedolžna otroška kri. Toda ni še dosti. Ena izmed zveri pod križem zagrabi v bogokletnem posnemanju vbodljaja Kristusove sulice, svoj nož in ga zabode v prsa otroku, ki se bori s smrtjo. Nato so rablji, ker so se bali ljudstva, vrgli mrliča v reko.

Nekaj dni na to so ribiči našli otrokovo truplo. Ljudje so vrel skupaj, da bi spoznali mrlička. Lastna mati otrokova je bila, ki ga je naprej videla

in spoznala. Uničena po bolečini se je vrgla na mrtvo truplo mučeniškega sina.

Kak pretresljiv zgled verskega junaštva in zveste veroizpovedi nam daje ta 8-letni deček! Njegov odgovor na pretenje in vse mučenje sirovih morilcev je bil: Jezus! S tem imenom na ustnicah je šel v smrt. Da bi pač tudi v naših srcih žarela tako vroča ljubezen do Zveličarja. Potem nam bo pač lahko ob vsakem času pogumno in brez strahu nastopiti za našo sveto vero in priznati pred vsem svetom, da smo Kristusovi borci.

O. STANKO MARIJA.

Zveza večjih sestic svete Klare.

UPRIZORITEV »PESMI DOMOTOŽJA«.

Lanskoletne izkušnje z dramatskimi prireditvami ZVSK niso dale ravno poguma, da bi se tudi letos lotili kake igre, toda nekatere klare niso dale prej miru, dokler ni o. voditelj rekel: Pa naj bo v božjem imenu! Toda stavil je svoje pogoje, ki so jih morale sprejeti.

Osnoval se je dramatski odsek z načelnico in članicami igralkami. Za režijo je o. voditelj pridobil izkušenega režiserja v osebi banovin. inspektorja g. Ludvika Štancerja, ki se je s požrtvovalnosjo kot zna le on, zavzel za izvršitev nelahke naloge. Izbral je dramatično pesnitev prof. s. Darine Konc, usm. v Lichtenthurnu, »Pesem domotožja« in jo je nekoliko skrajšano, ker so moške vloge odpadle, po 15 vajah v nedeljo, dne 20. novembra pop. postavil na oder.

Odlična režiserjeva roka se je razodela takoj pri podajanju prve točke obširne deklamacije, ki jo je občinstvo do konca z napetostjo poslušalo in ki jo je govornica rešila s pravo rutino. Sledilo je več solospjevov spremljevanjem na klavirju, ki so pokazali prijeten in dobro šolan pevski glas, ki zasluži, da ga vzgaja še do večje popolnosti.

»Pesem domotožja«, prvotno igra v 4 dejanjih, je režiser moral skrajšati na tri, zato je pa tudi do potankosti obdelal posamezne vloge. Vse igralko so se prav dobro odrezale, zlasti sta pa ugajala grofičina otroka mala Marion in Amadeo ter ciganka Karmen, katere krasna pesem je občinstvo kar očarala.

Fračiškanska dvorana je bila topot, precej po zaslugi klar, zlasti agilne s. predsednice stud. med. Majde Mazovec in s. podpredsednice stud. iur. Vlaste Grafenauer, dobro zasedena. Tudi odbor je bil zadovoljen, dasi smo nastavili nizke cene in se je prireditev vršila koncem meseca in pred Miklavžem. Poplačali smo ostanek dolga in še nekaj prihranili za nabavo novih plaščev, ki jih imamo sedaj samo 10. Toda to je še »pesem bodočnosti«, če nam uspe tudi veseloigra, ki jo nameravamo prirediti v februarju.

MIKLAVŽEV VEČER.

Seveda si klare tudi letos niso dale vzeti veselja, da ne bi imele skromnega Miklavževega večera. Dvorano in kostume so jim dale na razpolago vedno postrežljive dobre čč. mm. FMM na Mirju, zakar se jim ZVSK naj lepše zahvaljuje.

Miklavž je v svoji nebeški dobroti obdaril prav vse klare in tudi čč. mater ter o. voditelja ni pozabil. Temu je prinesel ne morda šibo, temveč kar cel — kol, ki ga je izročil z dobrohotnim opozorilom, naj bo do klar

bolj prijazen, kar je seveda zelo rad obljubil, seve pod pogojem, če bodo to tudi zaslužile! Upanje za to imamo, kakor je Miklavž z zadovoljstvom ugotovil, in če bo šlo z geometrično progresivnostjo v tej smeri, bo drugo leto tudi on zadovoljnejši.

Prijetni Miklavžev večer je pa še bolj povezal ljubečo sestrsko skupnost med našimi klarami.

O. STANKO MARIJA:

Iz pisem kitajske misijonarke.

(Nadaljevanje.)

Me še vedno v vsem slabem iščemo dobrega. Ubogo ljudstvo nas ljubi in me bi mu rade dale občutiti od bogatega vrelca božje ljubezni. Jaz še vedno lahko vsako soboto hitim v našo bolnišnico in na obisk ubogih in bolnih v cono 60.000 beguncev.

Kako rada bi vas vse enkrat pripeljala sem, da bi imeli nekoliko pojma o kitajski revščini!

Zdaj so Francozi prisilili Japonce, da so jim vsaj vodo odprli, ko so jo dosedaj ves čas morali piti samo iz umazanih mlakuž. Da bi sredi te revščine ne izbruhnila kuga ali kolera, — moj Bog, saj bi je potem sploh ne bilo več mogoče zatreti! — jih zdaj vse sproti cepimo. Po dve in dve sva ob vratih, ki vodijo v ta del mesta. Japonski vojaki, ki stražijo vhod, se nas tujk še boje, zato se nam ni bati ničesar. Toda ti ubogi kitajski reveži! Če že oddaleč ne sname klobuka z glave, ko se bliža Japoncu in se mu globoko ne priklanja, kadar mu preiskuje vso obleko, mu prileti v naši navzočnosti taka zaušnica, da se kar opoteče, revež.

Uboge žene hodijo zjutraj iz mesta, da si v razvalinah hiš naberejo nekaj drv za kurjavo. Popoldne se zmučene vračajo. Japonci pa rabijo drv za svojo kuhinjo in če žena takoj ne odloži butare Japoncu pred noge, dobi strašen udarec po glavi. Saj bi ne verjela, če bi ne gledala tega vsako soboto! Kako se srce krči ob tem pogledu, pa ne moremo in ne smemo storiti ničesar!

Na binkoštno nedeljo je bilo v naši stolnici posvečenih 23 bogoslovcev. Iz vseh mogočih narodnosti so, predvsem Španci, ki so se pred revolucijo zatekli na Kitajsko. Ta teden smo imele vsak dan novo ali vsaj drugo sveto mašo novomašnikov in vsak dan novomašni blagoslov. Jaz pa mislim na nju, ki ju ljubim, na brata-duhovnika in raste želja in hrepenenje, da bi mogla čim več storiti in se za oba žrtvovati.

Še vedno pridno študiram in jo ljubim to kitajčino bolj kot vse druge jezike. Zdaj mi že precej dobro gre in sem tako srečna, ko se s temi ubogimi v bolnišnici ali na cesti že lahko pogovorim in jim svojo ljubezen dokážem. Zdaj sem sama začela s kitajskim katekizmom, v šoli bomo pa kmalu namesto protestantske biblije, ki je zdaj na programu, ker je šola ameriška, pričeli z najboljšim kitajskim prevodom Novega zakona. Veliko stavijo na nas 6 mladih, ki se prve učimo kitajščine res pošteno. Na vas, najdražji, zaupam, da boste z molitvijo pomagali misijonarki, da bo svojo dolžnost res v vsem izpolnila.

Ti me, mama, sprašuješ o zdravju. Kot prava gorenjska korenina se še vedno trdno držim. Samo zadnji teden me je na vsem lepem popadla velika vročina, da se je dobra m. prednica res bala, kakšna bolezen se bo izluščila; pa ni bilo nič: drugi dan se vročina ni več ponovila, jaz pa hitro h kitajskemu tečaju!

Še nekaj: Mama, prosim, da bi mi časopisov ne pošiljala. Uprava »Katoliških misijonov« in »Glasnika« mi vsak mesec pošilja zvezek; to mi je dovolj, saj imam samo ob nedeljah pol ure časa za čitanje.

Nič Te ne vprašujem, kako Ti gre, mama najdražja, saj vem, da božja Previdnost čuva nad Teboj; čakam pa le vedno, da mi veliko, veliko poveš. Vedno Te spremljajo moje molitve, v ljubezni presv. Hostije sva neprestano združeni. Zbogom, zlata moja mama, bratca in sestrice, vse vas izročam ljubezni Jezusovega Srca in vas ljubi v J. M. J. N. O. S. F. vsa vaša

Marija Kalista, FMM.

A) SPLOŠNI

MARIJA SE VRAČA V ANGLIJO

Ko je bila Anglija še katoliška, je imela prav tako svojo narodno Marijino božjo pot, kot jo ima pri vseh katoliških narodih. Ta angleška narodna Marijina božja pot je bila v Walsinghamu. Reformacija je pognala Marijo iz nje in iz dežele ter cerkev izročila protestantom. Še danes je v njih oblasti. Toda northhamptenski katoliški škof, v čegar področje spada Walsingham, je pozidal Mariji nov dom, ki bo poslej narodna Marijina božja pot za katoliške Angleže. Dasi je šele štiri leta kar obstoja, jo je

zadnje leto obiskalo 100.000 Marijinih otrok, čeprav je vseh angleških katoličanov le dober poltretji milijon. Božjo pot so že prej oskrbovali frančiškani in jim je bila tudi zdaj izročena. Neka stara prerokba pravi: »Ko se bo Marija vrnila v Walsingham, se bo Anglija povrnila k pravi veri!« Da bi bilo le skoraj res!

GANLJIVA SLOVESNOST

Župnija Sillian na vzhodnem Tirolskem ima glede duhovniških poklicev tak rekord kot naš Ajdovec. Kar 18 duhovnikov je dala, ki še žive. Sporočili so lepo misel, da bi se enkrat vsi skupaj sestali v domači župniji in

tam počastili spomin svojih v grobeh spečih staršev, ki so jih Gospodu žrtvovali. Misel je našla splošno odobrenje. Celo solnograški nadškof, ki je zvedel za nameravano slovesnost, je prišel, da jo povzdigne. Grobove svojih staršev so farani lepo okrasili. O mraku se je zbrala cela župnija in je z duhovniki-sinovi odšla na pokopališče, kjer so njihovi dragi grobovi zagoreli v nešteti lučkah. Vsak duhovnik je padel ob grob svojih najdražjih in se zaglobil v tiho, hvaležno molitev. Sledeče jutro je bila pontifikalna sv. maša nadškofa, pri kateri so vsi duhovniki domačini azistirali. Vsa slovesnost je bila nedvomno najzgovornejša pridiga za nadaljne duhovniške poklice v župniji.

RES BI BIL ŽE ČAS

Da bi namreč Španija vsaj po teh bridkih skušnjah, ki jih ima za seboj, vendar že enkrat pokopala svoje prošule bikoborbe. Sicer so te nekaj tako zraščene s španskim narodom, kot s »Kranjcem« hudič. V čast jim kljub temu niso, kot »Kranjcem« hudič ne. Značilno je, da je poziv k obračunu z bikoborbo izšel iz krogov španske mladine, ki je splošno tako navdušena za vse narodno. Je pač tako kruta državljanska vojna razbistrila njene pojme o tem, kaj je narodu v ponos in kaj v sramoto. In ker hoče, da bi bila nova Španija temeljito in izrazito katoliška, noče, da bi se še dalje z biki bodla.

ZNAČILNA IZJAVA

Kot znano je Portugalska, pred par desetletji še vsa kulturnobojna, danes v katoliškem duhu vsa prerrojena in pomlajena. Razni činitelji so pri tem preporodu sodelovali, cerkveni in laiški. A glavna zasluga gre nedvomno njenemu predsedniku Salazarju, ki je jasen vzor katoličana, živečega iz vere. Lepo je to dejstvo poudaril portugalski voditelj akademske mladine Konstantin Varela Cid, ko je dejal: »Kar se tiče naše narodne obnove, je bistvenega pomena, da nas vlada mož, ki je dnevni gost angelske mi-

ze!« Ko bi imeli vsi katoliški narodi take voditelje!

NAROD OČISTITE PEG!

Španska nacionalistična vlada je izdala stroge odredbe proti javnemu preklinjevanju in klafanju. Občutna kazen čaka takega, ki bi se drznil očitno preklinjati, ali nesramno govoriti. Vsak, ki bi ga slišal, ga ima pravico izročiti roki postave, da prejme zaslužen plačilo. Nacionalistični vladi je ta odredba gotovo v čast in gotovo ne bo brezuspešna. Če bo pa preklinjevalcem in klafačem usta zamašila, je seveda drugo vprašanje. Svoj čas so bile ponekod v Italiji uveljavljene še vse bolj stroge postave proti preklinjevalcem. S cekini je bilo treba plačevati bogokletje, in če še ni pomagalo, z luknjo v jeziku. A vse to ni imelo zaželjenega uspeha. Italijani in Španci so si v vročekrvnosti bratje. Zato dvomimo tudi o popolnem uspehu tozadevnih španskih odredb. Edino globoka, živa vera temeljito zamaši preklinjevalska in klafarska usta. A je prav, da si moralna in fizična sila podata roki.

SOVJETSKI OSAT

Še odprte cerkve v Sovjetiji so imele ob vhodu male zvonce, s katerimi so vernikom naznanjali službo božjo. Toda njih glas je državnim organom preveč vest vznemirjal, zato so jih prepovedali in tajna policija jih je odstranila. Vodstvo brezbožnikov je podrejenim odsekom, ali celicam dalo navodila, kako naj motijo bogoslužje, če je v njihovem okolišu še kaka cerkev odprta. Godba na pihala naj kar moč glasno igra pred cerkvami in sicer same brezbožne in protibožne komade. Komisar za notranje zadeve je odredil, da se otrokom ne sme dajati krščanskih imen. Za prihodnje leto je oznanjeno novo ljudsko štetje. Že naprej je določeno, da pri njem ne bo več postavke o veri ali neveri državljanov. Boje se, da bi utegnili število vernih biti še večje kot je bilo pri zadnjem ljudskem štetju 1937. Vse mogoče poskušajo,

da bi ubili vero, pa ne gre. Mi vemo, zakaj ne gre. Zato ne, ker je človeška duša po naravi krščanska, kot lepo pravi Tertulijan.

POPOLNA RAZPOROKA S CERKVIJO

To je dejansko izvedla Nemčija. Eden zadnjih ostankov povezanosti Cerkve in države je bil, da so se gotovih cerkvenih slavnosti udeleževale tudi državne oblasti. Zdaj je bilo tudi to prepovedano. Državne oblasti se ne smejo več udeleževati ne rednih cerkvenih slovesnosti, kot je na primer procesija presv. Rešnjega Telesa, ne izrednih, kot je n. pr. sprejem škofa za birmo ali kaj sličnega. Vojaška oblast je prepovedala celo, da bi kak vojak pri vojaški maši stregel, če bi se tudi sam javil. Pristaviti pa moramo, da za Avstrijo ta razporoka ne velja. Menda zato ne, ker je katoliška in so druge vere le manjšine.

REFORMA Z ENIM MAHOM

Vstaški palestinski Arabci so tako-rekoč z enim mahom izvedli reformo spodtakljive mode, proti kateri se Cerkev že leta zastonj bori. To je priznal sam poluradni vatikanski list »Osservatore Romano«. Najprej so mohamedankam pod najstrožjimi kaznimi zapovedali, kako se imajo oblačiti, nato pa še krščanskemu ženstvu. Modni predpisi za te so sledeči: »Obleka ne sme biti brez rokavov, ne globoko izrezana pod vratom. Segati mora vsaj pedenj čez kolena. Nobena krščanska ženska se ne sme gologlava, ali bosa prikazati v javnost. Obraz ji mora pokrivati prosto na prsa padajoč pajčolan.« V 48 urah po objavi te reforme niste v starem Jeruzalemu videli nobene krščanske žene, ki bi ne bila po tem predpisu napravljena. So pač vedele, kaj jih v nasprotnem slučaju čaka. Seveda je ne samo za ženske, ampak za vsakega sramota, če se pri njem s fizično silo, s katero razpolaga politična oblast, več doseže, kot z moralno, ki je Cerkvi na razpolago.

B) REDOVNI

OČETOVA BESEDA TRETJE-REDNIKOM

Prve dni oktobra so imeli italijanski tretjeredniki v Rimu svoj dan. Nič manj kot 600 njegovih zastopnikov se je ob tej priliki poklonilo svertemu očetu. Kot oče in brat je njim in vesoljnemu III. redu približno tole povedal: Življenje udov tretjega reda mora biti delo, katerega gonilna sila je živa vera. Kogar ona preveva, ga sili k udejstvovanju tega, kar veruje. Tak se ne zadovolji samo s tem, da se ogiblje hudega, ampak se prizadeva tudi delati dobro. On stremi za krščansko popolnostjo, ki je po svojem bistvu apostolska. Njena živa podoba svetnim ljudem morajo biti tretjeredniki, s svojim trojnim apostolatom: besede, zgleda in žrtvovanja za bližnjega. — Tretjeredniki, vzemite si k srcu te besede svojega očeta in največjega brata, da vas bo lahko vesel!

ŠE ENA OČETOVA BESEDA

Na zgoraj omenjenem dnevu italijanskega III. reda v Rimu se je zbralo 1620 njegovih voditeljev. Njihova posvetovanja so se v glavnem sukala o tem, kako tretjerednike vzgajati v pristnem frančiškanskem duhu, katerega kratka vsebina je Frančiškovo življenjsko pravilo: »Ne le sebi živeti, ampak tudi drugim koristiti.« K temu je naš vrhovni predstojnik in oče p. Leonard Bello pripomnil: »Tretjerednik, ki svojega notranjega duhovnega življenja ne udejstvuje na zunaj, je kot tretjerednik mrtev član frančiškanske družine. Raztrgal je pravilo v dve ločeni polovici. Prvo: sebi živeti, je obdržal. Drugo: Tudi drugim koristiti, je zavrgel! V praviem otroku sv. Frančiška je to dvoje neločljivo.

HVALA ZA TAKEGA BRATA

Znani italijanski pesnik Gabriele D'Annunzio, ki je pretečeno pomlad umrl, se je rad imenoval »ubogi fran-

čiškanke brat.« Kajpada se je za takega sam naredil. Po vsem, kar je bilo v življenju o njem slišati in zdaj polagoma prihaja na dan, bi se sv. Francišek zjokal nad njim, če bi bil res njegov. Svoj čas ga je neki ameriški ilustrovan časopis prinesel v sredi pol tucata njegovih ljubic. Njegove pesmi je morala Cerkev uvrstiti v seznam prepovedanih knjig. Večkrat je očitno izjavil, da ne bo čakal naravnega konca življenja. Zdaj pa čujemo, kak ljubitelj frančiškanskega ubožstva je bil. Imel je 100 oblek, 200 parov čevljev, 300 svilnatih srajc in ravno toliko navadnih, 50 kravat, 50 klobukov itd. Dnevno je porabil pol litra dišav. Menda že to zadosti glasno govori kak »ubog frančiškanski brat« je bil. Hvala lepa za takega brata!

TRETJI RED ZA NAJBEDNEJŠE.

Najbednejša človeška bitja so pač slepi, zlasti še oni slepi, katerim je ugasnila luč oči. V vsaki državi je mnogo takih, posebno vojnih žrtev. Na Poljskem se je III. red zavzel zanje. V Laski, kakih 20 km zunaj Varšave, jim je postavil dom, v katerem sestre tretjerednice »Služabnice sv. križa« imenovane, materinsko skrb za zanje. Ustanoviteljica, sestra grofica Czasca, je bila sama 20 let slepa, tedaj ve, kaj se pravi biti slep. Z domom za slepe je združen tudi dom za duhovne vaje, lepa in bogata knjižnica ter tiskarna. Med slepimi je več prvovrstnih specialistov.

FRANČIŠKAN NA ZNAMKAH

Brazilska vlada je odredila izdajo nove pisemske znamke s podobo frančiškana P. Franca Palheta. To ni bil ravno kak pionirski misijonar Brazilije, ki bi si s tem zaslužil to čast. Njegova zasluga za državo je čisto na drugem polju. Po domače pove-

dano brazilski »kofe-pater« je. Kavos glede užitnosti prvi poizkusili v francoski Gvineji na atlantskem obrežju južne Afrike. Imenovani brazilski frančiškan je bil slučajno tudi med tistimi. Kot drugim se je tudi njemu zelo dopadla. Vzel je nekaj zrn in jih nesel v svojo domovino Brazilijo, da jo še tam začne saditi. V severni Braziliji se ni obnesla, tem bolj pa v južni. Danes je kavin pridelek eden glavnih in najbolj dobičkonosnih v deželi. Celih 77 milijonov vreč jo poprečno na leto pridelajo. Lahko je dežela P. Frančišku Palheta hvaležna.

TO VAM JE BIL TRETJEREDNIK!

Jožef Marija Brusi de la Riva, artilerijski poveljnik v španski narodni vojski, ni bil samo izvrsten vojak, ampak tudi vzoren tretjerednik. To priča njegova poslednja volja, napravljena malo pred smrtjo. Tako-le se glasi: »Moje smrti ni treba v nobenem časniku oglasiti. Smrtna objava naj omeni samo en moj naslov: »Bil je tretjerednik!« Pokopljite me v frančiškanskem habitu. Ne avto, ampak ubožci naj neso moje zemske ostanke v grob. Pogreb bodi kar moč priprost. Na grob mi ne polagajte nikakih vencev. Nihče, niti moji otroci naj si ne nadenejo žalnih oblačil. Mojo obleko, tudi ono, ki je še nisem nobenkrat nosil, razdelite med uboge. Stroški za moj pogreb naj se poravnajo iz tistega, kar sem zapustil v dobrodelne namene. Sv. maše naj se bero v frančiškanski cerkvi. Svoja nepremična posestva zapuščam v enakih deležih svojima dvema otrokoma, potem ko je bila gotova vsota odbita in izplačana mojemu stricu v kitajskih misijonih. Končno prosim vse, ki sem jih kakorkoli razžalil, naj mi odpuste. Rad zapuščam svet in grem uživat božje veličastvo, kar trdno upam, ker je Bog usmiljen!«

Uredništvo in uprava „Cvetja“ želita vsem naročnikom, sotrudnikom, širiteljem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Naš novi svetnik sv. Salvator iz Horte.

Kratek opis življenja frančiškanskega brata laika. Prevod iz italijanščine.

(Nadaljevanje iz lanskega letnika.)

Preiskovalec iz Aragonije.

Preiskovalec* iz Aragonije, ki je bival v Alkanjizu (Alcañiz), kjer so trumoma hodili skozi čudežno ozdravljeni v Horti, se je hotel nekoč osebno napotiti v samostan, da bi opazoval, kako se ondi vršijo dogodki. Odloživši dominikansko redovno obleko se je napravil kakor navaden duhovnik. Neka jutra dospe v Horto, gre v samostan ter se pomeša med gnečo, gre in obstane v nekem kotu cerkve, ki je bila prenapolnjena z bolniki.

Salvator zapusti kor kakor po navadi, pa namesto, da bi šel na svoje navadno mesto, si naredi prehod med ljudmi ter se obrne naravnost proti kottičku, kjer je bil skrit inkvizitor. Ko dospe pred njega, poklekne ter mu poljubi roko. »Prečastiti gospod,« mu reče, »ali niste prišli vi v samostan, da bi sami od sebe opazovali čudovita dela, ki jih Bog izvršuje na priprošnjo presvete Marije?!« — »Samostanski brat, ti se motiš: jaz sem le ubog duhovnik.« — »Ne, redovni oče, vi niste ubog duhovnik: Vi ste inkvizitor iz Aragonije. Pojdite z menoj in poglejte to, kar zna storiti Naša ljuba Gospa.« Prime ga za roko ter ga popelje pred veliki oltar. Nato pa, kakor po navadi, spodbudivši bolnike, naj se kesajo svojih grehov in naj živo in trdno zaupajo v pomoč Naše Gospe, dvigne roko in stori svoje znamenje križa. En trenutek, in izmed gneče se izvije vzklik začudenja zaradi čudeža, zraven se pomeša jok od veselja in hvaležnosti. Med tem je pa brat Salvator izginil.

Preiskovalec je bil tako osupel in ginjen, da je poprosil patra gvardijana dovoljenja, da bi smel ostati nekaj dni v samostanu, blizu svetnika.

In naj molijo za mrtve . . .

(Sv. Frančišek As.)

† Dekan Jožef Krančič. Na Ljubnem ob Savinji je dne 28. oktobra umrl tamkažnji voditelj tretjega reda, župnik in dekan preč. g. Jožef Krančič. Rajni gospod je bil rojen l. 1871 na Rečici ob Savinji. V mašnika je bil posvečen v Gorici l. 1895. Do preobrata je deloval v tržaško-koperski škofiji. Iz Repentabra, kjer je bil nazadnje župnik, so ga Italijani izgnali v Jugoslavijo. Tu ga je ljubeznivo sprejel v svojo škofijo že pokojni škof dr. Karlin. Dodeljen je bil na župnijo v Gornjem gradu.

L. 1922 pa mu je bila podeljena prelepa župnija sv. Elizabete na Ljubnem, kjer je postal pozneje tudi dekan gornjegrajske dekanije.

Pokojni g. dekan je bil nad vse ljubezniv oče svojim duhovnikom in njihovim svetovalec. Bil je moder dušni pastir. Če je imel kdo še take težave na srcu, pa je prišel k njemu, je šel od njega nasmejan.

* Preiskovalec ali inkvizitor, kakor ima izvornik, je bil od cerkvene oblasti nastavljen duhovnik, ki je imel dolžnost paziti na Cerkvi in državi nevarne krivoverce. Inkvizicija, t.j. cerkveni poizvedovalni urad proti skrivnim krivovercem, je bila l. 1233. izročena dominikancem.

Pokojni g. dekan je bil tudi vnet tretjerednik. Vodil je dekanijsko skupščino duhovnikov tretjerednikov in poleg tega je imel v fari lepo število otrok sv. Frančiška v njegovem tretjem redu. Po pravici je bil pokojni gospod župnik v fari, ki je posvečena sv. Elizabeti, mogočni zavetnici tretjega reda sv. Frančiška. R. I. P.!

† **P. Donat Zupančič O. M. Cap.** V celjskem kapucinskem samostanu je 27. okt. po daljši bolezni umrl bivši provincijal p. Donat Zupančič. Rojen je bil 22. avgusta 1866 v Št. Vidu na Dolenjskem. V kapucinski red je stopil l. 1884. V mašnika je bil posvečen v Gorici 23. decembra 1888. Za letošnji božič bi bil zapel zlato glorio, pa ga je Bog dva meseca prej vzel v zbor nebeške glorioje. Bil je dober redovnik. Odlikoval se je kot ljubezniv spovednik in kot izvrsten ljudski govornik. Bil je spreten misijonar. V redu je izvrševal odgovorne službe kot samostanski predstojnik, službo provincijala pa je vršil dolgih 15 let. R. I. P.!

Tako delajo drugod.

Tretjeredniki! Kaj pomeni ta slika? Nekomu govori o časti in odliki, nam pa mora vzbujati skoraj sramoto. Slika je posneta na proslavi 25-letnice Novin Slovenske Krajine. Na sliki so razširjevalci prekmurskega katoliškega tiska. Poglejte, sami možje! Ti požrtvovalni ljudje premisijonarijo vsaki teden vse Prekmurje s katoliškim listom. Ob gotovih prilikah sami poberejo naročnino in jo pošljejo v upravo lista. Urednik je lahko ponosen na tako hrabro in neustrašeno svojo armado. Ni se mu treba bati za list, ker se armada zaveda, da dela zase, ko se trudi za katoliški tisk. Uredniku, g. svetniku Jožefu Kleklu iz srca čestitam! Armadi in njegovemu generalu kličem: Pogum! Bojujte se hrabro! Treba je organiziranega dela, ker sovražnik hodi okoli kot rjoveč lev. Malokdo to nevarnost tako dobro

razume, kot naši vrli, skalovito verni prekmurski Slovenci s svojim voditeljem g. Kleklom.

Tretjeredniki! Ta prekmurska armada naj nam bo zgled, kako je treba delati za naše tretjeredno glasilo »Cvetje«. Naše glasilo ima vsaj polovico premalo naročnikov. Zato, ker nimamo armade delavcev, temveč imamo spečo vojsko dremavcev. Trobim, tulim, kričim, derem se, napenjam se, da bi to spečo armado zdramil, pa mi ne uspe. Ne morem in ne smem reči, da spijo vsi. Mnogi čuječe bedijo, ali preobzirni so, da bi druge zbudili! Preboječi so, da bi dajali signale, da bi klicali alarm, da bi potegnili za zvon nevihte. Ne vem, katere bi bolj obsojal: ali zaspance, ali bojazljivce!

Ali smem pričakovati, da se bodo iz vrst tretjega reda začeli priglašati hrabri vojaki?! Ali mi boste pomagali organizirati armado izbranih tretjerednikov, ki bodo šli v boj za lastno glasilo »Cvetje«?! Vem, da bomo morali ženske obleči v vojaško obleko! Nič zato! Saj ženske so včasih še bolj pogumne, bolj vztrajne kot moški! Tudi na hrabro žensko armado bi bil general ponosen. Samo da je dosežen cilj, ki je in mora biti: **ŠTEVILO NAROČNIKOV »CVETJA« SE MORA PODVOJITI!** Iz vsake skupščine mora biti priglašen vsaj eden član naše hrabre vojske.

Nekdo mora naznaniti njegovo ime, ali voditelji ali predstojništvo. Voditelje sem že prosil, pa nisem uspel. Prosim zopet! Zelo lepo prosim. »Cvetja« ne bomo nikdar dosti razširili, dokler ne bo uredništvo oz. upravništvo stopilo v osebni pismeni stik z vnetimi razširjevalci našega glasila.

BIERBAUM: FR. BR.

Sv. Berard in tovariši.

Prvi frančiškanski mučenci (16. jan.)

Sv. Frančišku ni bilo pri srcu samo lastno zveličanje, ampak je močno želel zveličati tudi nevedne in zapeljane brate v Kristusu. Zato ga je vedno vleklo k nevernikom. Poslal je k muslimanom v južni Španiji in v Maroku brate Vitala, Berarda, Petra, Akursija, Adjuta in Otona. Vital se je moral zaradi boleznih vrniti, ostali pa so začeli v Sevilli z apostolskim delovanjem. Pogumno so pridigali v mošeji in pred mohamedanskimi knezi. Šibanja in ječe so se kar razveselili. Smrti so ušli le na kneževičevo priprošnjo. Knez jih je velel odpeljati preko morja v Maroko. Tudi tu so se neustrašeno borili za Kristusa. Kralj Miramolin je skušal odpoditi nadležne pridigarje. Ko so se pa še drugič in tretjič vrnili in zopet delovali zoper Mohameda in njegov nauk, jih je dal kralj vreči v ječo in grozno mučiti. Ponujal jim je zemeljske zaklade, da bi priznali mohamedov nauk. Oni pa so mu kot pravi Frančiškovi sinovi odgovorili: »Vse to preziramo zaradi Kristusa!« To je Miramolina razdražilo do skrajnosti. Sam je zgrabil za meč in jim odrobil glave. Bilo je 16. januarja 1220. Ko je sv. redovni ustanovitelj slišal o smrti teh mučencev, je ves navdušen vzkliknil: »Zdaj vem, da sem imel pet pravih sinov.« Papež Sikst IV. je leta 1481. vpisal teh prvih pet mučencev frančiškanskega reda v seznam svetnikov.

Premišljevanje: o gorečnosti za vero

1. Gorečnost za vero rase iz premišljevanja o nujnosti vere. Sv. Frančišek in njegovi junaški bratje so spoznali apostolovo besedo: »Brez vere ni mogoče biti Bogu všeč. (Hebr. 11, 6.) Vedeli so za Kristusovo besedo: »Kdor bo veroval, bo zveličan; kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen.« (Mk. 16, 16.) Kdor je prepričan, da mu je vera brezpogojno potrebna, bo tudi zanjo delal. — Kaj je pač napak, da nisi nič preveč goreč za vero?

2. **Gorečnost za vero zahteva mnogo žrtev.** Ne opominja zaman apostol narodov svojega učenca Timoteja: »Bojuj dobri boj vere!« (Tim. 6, 12.) Kjer je boj, so tudi žrtve. Tako so se žrtvovali tudi Berard in njegovi tovariši. Zapustili so domačijo in domovino, prenašali so težave na potovanju, pretrpeli ječo in šibanje in končno položili svoje lastno življenje na oltar vere. — Kje pa so tvoje žrtve za vero? Ali si se že kdaj toliko žrtvoval, da bi svoje otroke izpraševal katekizem?

3. **Plačilo za gorečnost v veri je veliko.** Prvi mučenci frančiškanskega reda ga uživajo že 700 let. »Božja moč jih po veri čuva za zveličanje.« (I. Pt. 1, 5.) Vse samo za to, ker so Bogu darovali nekaj borih let. — To te mora nagniti, da boš rad kaj malega žrtvoval za razširjenje svete vere, da se boš zdržal mesa ob petkih in da boš podobne žrtve rad in z veseljem doprinesel.

Cerkvena molitev

Molimo: O Bog, ki si z zmagoslavnim bojem svojih mučencev sv. Berarda, Petra, Akursija, Adjuta in Otona posvetil začetek frančiškanskega reda: daj tudi nam, svojim služabnikom, da bomo posnemali čednosti teh, katerih zmago danes praznujemo. Po Gospodu našem ...

**Pax
et bonum!**

**Mir in
vse dobro!**

1. **Pozor in opomin tistim, ki so že prekoračili 40. leto starosti ali bodo v kratkem ta leta dosegli.**

Kakor je bilo že v decemberski številki l. 1938 napovedano, bodo od novega leta naprej, to se pravi, počenši od 1. januarja 1939 mogli biti sprejeti v Podporni odsek III. reda samo tisti, ki še ne bodo prekoračili 40. leto starosti. Izjema ne bo dopuščena nobena.

Prosimo, da bi opozorili tiste, ki se še obotavljajo, pa so že v teh letih, naj pohite. Do konca tega leta, t. j. do 31. decembra 1938 so lahko sprejeti še tisti, ki še niso stari preko 45 let. Povejte jim, da se lahko v začetku vpišejo v najnižji razred in potem prestopijo v višjega. Po novem letu bodo vse prošnje in zdihovanje zastonj.

2. **Ali je mogoče dobiti stanovanje v Frančiškanskem domu?**

Na vprašanja glede stanovanja v Domu sv. Frančiška, Ljubljana VII., moramo žal odgovoriti, da so stanovanjska mesta za nekaj časa zasedena, ker je še nekaj takih oseb, ki so že ob začetku zidave Frančiškovega doma plačale stanovanje v njem, pa še niso dobile stanovanjskega mesta. Glede pogojev novih stanovalk bomo pa itak pisali v »Cvetju« tekom prihodnjih mesecev.

3. **Svoj čas ste razlagali delavkam tobačne tovarne, da bodo dobile mesečne zneske Podpornega odseka, kadar bodo v tovarni šle v pokoj. Le-**

tos, to je leta 1938, sem bila jaz od tovarne vpokojena in sedaj pravite, da od Podpornega odseka še ne moremo dobiti mesečnih zneskov. Kako je to? — C. V.

Obe Vaši zgoraj omenjeni trditvi sta resnični. Samo na nekaj ste pozabili, na to namreč, da so bile razmere v tobačni tovarni leta 1930, ko je bil ustanovljen Podporni odsek, docela drugačne, kakor pa so po uveljavljanju novega pravilnika tobačne tovarne leta 1937.

V letih pred uveljavljanjem novega pravilnika so delavci in delavke tobačne tovarne po dokončanem 35. službenem letu imeli pravico zahtevati pokojnino, toda zahteval je ni nobeden, kdor je količkaj še mogel delati, ker je bila plača majhna, okoli 600 din, pokojnina pa skoro polovico manjša, 230.— do 360.— din mesečno. Iz tovarne je šel tisti, ki radi starosti ali onemoglosti ni mogel več vršiti svoje dolžnosti. Bilo je torej popolnoma v skladu z načeli Podpornega odseka, ako se je trdilo, kdor bo v tovarni šel v pokoj, takoj lahko dobi mesečni znesek tudi od Podpornega odseka.

Delno so se pa razmere v tovarni spremenile že leta 1932, ko so bili prvi v tobačni tovarni prisilno vpokojeni z zagotovilom, da bodo vpokojeni po novem pravilniku, kateri ima iziti.

Novi pravilnik je izšel leta 1937, po njem so plače in pokojnine povišane, obenem pa po novem pravilniku, tisti, ki so izpolnili 35 službenih let, ne morejo več delati naprej, čeprav bi še lahko, ampak jih tovarna enostavno pošlje v pokoj, ker so pač doslužili svoja leta.

Popolnoma naravno je s spremenjenim položajem v tovarni nastopilo tudi spremenjeno stališče do Podpornega odseka. Preje se je lahko reklo: Ko v tovarni radi starosti ali onemoglosti ne bom mogla več vršiti službe, bom šla v pokoj in istočasno dobim od Podpornega odseka pripadajoči stalni mesečni znesek. Zdaj tega ni mogoče vedno trditi. Ako je oseba po 35. službenih letih res tudi vsled starosti ali onemoglosti nesposobna, da naprej vrši službo, — to ugotovi zdravnik — potem ima pravico do stalnega mesečnega zneska Podpornega odseka.

Ako pa je vpokojena ne vsled starosti ali onemoglosti, ampak le na podlagi novega pravilnika vsled dovršenih službenih let, ne more še dobiti stalnega mesečnega zneska Podpornega odseka. Ker so za njeno vpokojitev v tobačni tovarni izvršeni vsi predpisani pogoji, zato je bila oseba vpokojena od tovarne, kadar bodo izpolnjeni pogoji Podpornega odseka, bo pa tudi Podporni odsek začel nakazovati stalni mesečni znesek. Tovarna se ne more ozirati na predpise Podpornega odseka in obratno Podporni odsek ne na predpise tovarne, ker so to dve različni in ena od druge povsem neodvisni ustanovi. Sicer pa je bilo to vprašanje že obširneje razloženo v letošnjem »Cvetju«, stran 153 do 154.

Katoliški župnijski urad – Bitolj.

V Ohridu (župnija Bitolj, škofija Skoplje, Južna Srbija — Vardarska ban.) je pred nekaj sto leti bila kat. nadškofija, tu so delovali učenci slovanskih apostolov, a sedaj nimamo tukaj niti siromašne kapelice. Sv. mašo imamo po privatnih stanovanjih, kjer se moramo stiskati po hodnikih, ali celo po kuhinjah. In še to je zvezano z mnogimi težavami, a pristojno vse, kakor ni. Najbližja naša cerkev je od Ohrida oddaljena celih 70 km. Obupne so zato tu razmere za naše katoličane, ki jih je semkaj pripeljala služba. Ker naši katoličani nimajo mesta, kjer bi se lahko spomnili na božje resnice, zato med drugoverci, ki jih pač ne podpirajo v verskem življenju,

versko propadajo. Še težje je pa za otroke, ki nimajo pojma o kat. cerkvah, ker jih nikdar niso videli. In naši fantje-vojaki ne morejo nikdar v cerkev, ker cerkve ni. Naši ljudje se izgublajo za Cerkev in narod. Rešujmo!

Zato hočemo zgraditi v Ohridu majhno, preprosto kapelico, ki jo bomo posvetili slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. A nimamo sredstev. Pa vendar ne omagujemo in ne odjenjamo v zaupanju v božji blagoslov in v Vašo pomoč. Priporočite našo akcijo svojim prijateljem, zbirajte darove! Pomagajte nam! Pomagajte z molitvijo in darovi!

Rabimo opravo za kapelico: mašne obleke, kelih, sv. slike . . . Za vse že v naprej: Bog plačaj!

Javite nam naslove ljudi, na katere bi se bilo dobro obrniti!

Naš ček. račun pri Pošt. hranilnici v Skoplju: 82-693, Kat. župni ured, Bitolj. — Dopisi: Katolički župni ured, Bitolj, Vard. ban.

P. S. Ta naša akcija je priporočena preč. gg. duhovnikom in vernikom od škof. ordinarijata. **Alojzij Turk**, s. r. župni upravitelj.

ZAHVALA.

V vedno ponavljajoči se dušni stiski, ko sem bila že v nevarnosti, da v malodušnosti obupam, sem se zatekla k svojemu nekdanjemu spovedniku, pokojnemu p. Alfonzu Furlan. Iskreno in zaupno sem ga prosila, naj mi pomaga. Moja molitev je bila na njegovo priprošnjo uslišana. Hvaležnega srca izpolnjujem svojo obljubo ter uslišanje priobčujem v »Cvetju«.

N. N., spovedenka † p. Alfonza.

DAROVI.

Za frančiškanske misijone:

Dr. Grafenauer 50 din. Dijaška Marijina kongreg. v Novem mestu 150 din. Centrih Frančiška 50 din. Jakopič Ana 30 din. Dežman Frančiška 30 din. Nagode Ivanka 5 din. Neimenovana po bratu Petru 10 din. Ulčar Frančiška 100 din. Papež Antonija 5 din. Neimenovana 100 din. Neimenovana za zamorčke 20 din. Fabijan Ivanka 5 din. Več Cvetjevih naročnic 74 din. Koncilija Nežka 10 din. Kaučič Marija 20 din. Dobovski šolarji po p. Konstantinu din. 61.25.

Za armado Sv. Križa:

Centrih Frančiška 20 din. Neimenovana 10 din. Neimenovana 3 din. Rode Marija 35 din. Neimenovana 30 din. Lah Marija din 4.50 Horvat Neža 24 din.

Za sklad Cvetja:

Močnik Katarina 5 din. Žitnik Karla 15 din. Lisjak Karla 15 din. Neimenovana 3 din. Bolta Marija 15 din. Bakolič Mihael 13 din. Hrastnik Terezija 20 din.

Za razširjenje sv. vere:

Rupar Zofija 12 din. Gregorič Marija 15 din. Burklc Marija 12 din. Medija Frančiška 12 din. Brlogar Marija 5 din.

Za večno luč v kolegiju:

Palčič Marjeta 20 din. Neimenovana 10 din. Jakopič Ana 10 din. Dežman Frančiška 10 din. Čarman Marija 10 din. Kern Marija 10 din. Arhar Matilda 20 din.

Za afriške misijone:

Neimenovana 70 din.

Novi naročniki: Stvarnik Marija 3 izv. več. Vodstvo III. reda v Krškem 2 zv. več. Cizelj Ivan novi. Kropušek Antonija, Pezdevšek Antonija, Čampa Magdalena, Milavec Pavlinka, Artnak Ana, Homan Marija, Tomšič Marija, Mavec Marij, Hönigman Marija, Depen Terezija, Grčman Angela, Keber Jožica, Reje Marija, Kokovnik Cecilija, Brezovnik Franc.

ANTON SFILIGOJ

LJUBLJANA

Frančiškanska ulica, poleg Frančiškanske cerkve

ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — P o d o b i c e, od Din 8.— naprej, in druge nabožne predmete za darila

Molitvenike, slike, pisarniške potrebščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.